УзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 140 (8. 338) ◆ 1993 йил 6 август, жума Сотувда эркин нархда

Ислом КАРИМОВ:

«БИЗ КЕЧАГИ КУНИМИЗДАН ВОЗ КЕЧМАЙ, КЕЛАЖАКНИ КЎЗЛАБ ИШЛАМОҚДАМИЗ»

Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти шу йил январь ойида 55 ёшга тўлди. Ислом Каримов қўш олий маълумотли — Ўрта Осиё политехника институти билан Тошкент халқ хўжалиги институтини битирган. Иқтисод фанлари номзоди. Меҳнат фаолиятини Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида мастер ёрдамчиси бўлиб ишлашдан бошлаган. 1966 йилдан бошлаб 17 йил давомида республика Давлат режалаштириш комитетида ишлади. 1983 йилда молия вазири этиб тайинланди. Сўнгра Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, Давлат режалаштириш комитетининг раиси бўлди. 1986—1989 йилларда Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё вилоят комитетининг биринчи котиби бўлиб ишлади. 1989 йилнинг июнь ойида Компартия Марказий Комитетининг биринчи котиби бўлди. Унинг раҳбарлигида Компартия 1991 йилнинг ноябрида қайта тузилиб, мутлақо янги мафкурага асосланган ва янги сиёсат ўтказувчи Ўзбекистон Халқ демократик партиясига айлантирилди. ЎХДП таъсис съездида Ислом Каримов унинг раиси этиб сайланди.

1990 йил 23 март куни Олий Кенгашнинг сессиясида собиқ СССР ҳудудидаги иттифоқдош республикалар орасида биринчи бўлиб Президентликка сайланди. 1991 йил 29 декабрда давлат бошлиғи лавозимига муқобиллик асосида ўтказилган сайловда Ислом Каримов овозларнинг аксарият кўпчилигини, овоз беришда иштирок этган сайловчиларнинг 86 фоизидан кўпроғининг овозини олди.

Уйланган. Рафиқаси Татьяна Акбаровна иқтисодиёт институтининг илмий ходими бўлиб ишлайди. Катта қизи турмуш қурган, кичик қизи мактабда ўқийди.

— Ислом Абдуғаниевич, «Правда» газетхонлари Сиз тўғрингизда тўла тасаввурга эга бўлишлари учун суҳбатимиз дебочасида қисқача таржимаи ҳолингизни келтирдик. Унда ҳозир Сиз эслашни хоҳламайдиган сатрлар борми?

— Йўқ. Мен ҳам халқимиз каби олис ва яқин тарихимиз билан ҳақли равишда фахрланишим мумкин. Бу тарих ўз диёри, ўз фарзандлари бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш тарихидир. Башарти қандайдир хатоларга йўл қўйилган бўлса, улар айрим кишиларнинг — раҳбарларнинг хатосидир.

Менинг қисқа тарихий ўтмишимга келсак, унда уяладиган ҳеч қандай иш қилмаганман. Компартиянинг юз минглаб аъзолари ҳам кейин пушаймон бўладиган иш қилишмаган. Чунки, аксарият кўпчилик ўз Ватанига фақат меҳнат билан катта наф келтиришни ўйлаб, ҳалол меҳнат қилган. Бунинг учун уларни айблашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ахир, умуман собиқ иттифоқни олиб қарайдиган бўлсак, у вақтда чинакамига бошқача фикрловчилар бармоқ билан санарли эди...

Биз ишлаш учун ходимларни танлаётганимизда аввало уларнинг ишчанлик фазилатларини эътиборга оламиз. Ҳалоллик, ватанпарварлик, Ватан бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш истаги ва кўникмалари ҳам муҳим аҳамиятга эга. Кўриб турибсизки, бу талабларда «партократлар» ва «демократлар»га ажратадиган ҳеч нарса йўқ.

— Ўртоқ Президент, ижозатингиз билан, шу ўринда ўз мулоҳазалари, шубҳаларини таҳририятга ёзиб юборган газетхонлардан бирини эсга оламиз. Унинг мулоҳазалари кўп жиҳатдан бошқалар ёзаётган фикрларга ҳамоҳангдир. Хусусан у бундай ёзади: «Фарзандларимнинг, рафиқамнинг, ота-оналарим, ака-укаларим ва опа-сингилларимнинг даҳшатга тушгани учун мен аввало иттифоқ сиёсий раҳбарларини, сўнгра айрим мустақил давлатларнинг раҳбарларини сира кечирмайман». Сиз республика раҳбариятига қандай пайтда келганингизни эслаб, бу сўзларни бевосита Сизга қаратмоқчи эмасмиз. У вақтда ўнлаб одамларнинг ёстиғини қуритган Фарғона водийсидаги даҳшатли фожиа олови бутунлай сўнмаган эди. Дастурий нутқларингиздан бирида Сиз: «Ўзбекистон Фарғонадаги каби иккинчи фожиага дош бера олмайди, иккинчи Фарғона бўлмайди ҳам», деган эдингиз. Шундан буён фикрингиз ўзгардими?

— Сиз жиддий муаммони тилга олдингиз. Менимча ўша вақтда, чамаси, марказнинг кўрсатмаси билан кўпгина нашрлар, телевидение, радио фожиали воқеаларни юзаки ёритган, бу воқеаларга шовинистик иборалар билан ёрлиқ ёпиштириб, фақат «даҳшатли манзаралар»ни тасвирлаш билан чекланган. Ҳолбуки, фожианинг манбалари ва сабаблари анча теранроқ эди. Ижтимоий-иқтисодий муаммолар тўпланиб қолган, улар йиллар давомида ҳал этилмай келарди. Мисол учун қишлоқ аҳлининг аҳволига назар ташлайлик — улар аҳолининг ярмидан кўпроғини ташкил этади — бир қарич ерда бир неча авлод яшар эди. Бир йилда уч марта ҳосил бера оладиган сахий заминда яшаётган одамларнинг қашшоқлашиб кетгани, миллий анъаналар ва турмуш тарзининг камситилиши, баъзи жойларда эса бутунлай таъқиб остига олиниши, пахта яккаҳокимлигининг шу пахтани етиштирувчи деҳқоннинг ўзи зарур миқдорда даромад ололмайдиган даражага етиши ҳисобга олинса, бу фожиали воқеалар қандай шароитда юз бергани равшан бўлади. Ахир, бу ижтимоий ғалаён учун сабаб эмасми? Ўшанда уй қуриш ва томорқа учун ер участкалари ажратиб бериш тўғрисида биз қабул қилган қарор вазиятни кўп жиҳатдан изга солди. 1989 йилдан бошлаб қишлоқларда одамларга ярим миллион гектардан кўпроқ ер ажратиб берилди. Суғориладиган энг яхши ерлар ажратиб берилганини алоҳида таъкидлашни истардим. Бир неча миллион оила уй қуриб, ўз ерида деҳқончилик қила бошлади. Ана шу ерларда етиштирилган маҳсулотнинг ортиқчаси бозорга келтирила бошланди.

— «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» китобингизда ислоҳотларнинг Ўзбекистондаги моделининг ўзига хос, энг муҳим қоидаларини батафсил баён қилгансиз. Уларни «Правда» газетхонлари учун қисқача тавсифлаб беролмайсизми?

— Биринчи қоида — иқтисодиётни мафкурадан холи қилиш. Иқтисодиёт ҳамиша сиёсатдан юқори туриши лозим. Иккинчиси — янги жамият қуриш даврида, айниқса ўтиш босқичида давлат иқтисодиётни бошқариш жиловини қўлдан бермаслиги зарур; У асосий ислоҳотчи бўлиб қолиши лозим. Қонун ҳамма нарсадан устун бўлиши керак — бу учинчидан. Тўртинчидан, республиканинг нуфус, тарихий, маданий хусусиятларини албатта ҳисобга олган ҳолда кучли ижтимоий сиёсатни ўтказиш, аҳолининг камбағал табақаларини, қариялар ва болаларни ҳимоя қилиш лозим. Бешинчидан, ислоҳот шошилмай, босқичма-босқич ўтказилиши керак. Бозор иқтисодиёти йўлига ўтиш — қуруқ намойиш эмас, балки биринчи навбатда аҳолининг арзигулик бадавлат турмушини таъминлаш воситасидир. Биз ҳали янги уйни қурмай туриб, ўзимиз ўсиб улғайган ва яшаётган эски уйни бузиб ташлашга ҳожат йўқ, деб ҳисоблаймиз.

Биз ўз тараққиёт йўлимизни танлаб олар эканмиз, халқимиз собиқ иттифоқнинг бошқа мамлакатлари халқлари билан ҳаммамизнинг умумий мақсадимиз бўлган маърифатли, ижтимоий йўналишдаги бозор иқтисодиёти ва демократия камолга етган манзилда учрашишига умид боғлаймиз. Биз мақсадга ижтимоий ларзаларсиз, тартибсизликларсиз, одамлар қашшоқлашмаган, давлатчилик ва қонунийлик бузилмаган ҳолда эришишни истаймиз ва эришамиз ҳам — мен бунга аминман.

— Афсуски, собиқ СССРнинг турли минтақаларидаги барча газетхонларимиз ҳам келажакка бу қадар ишонч билан қарашмаяпти.

— Менинг эса ишончим комил. Шу ишонч бўлмаганда эди, мен тарихимизнинг шу бурилиш палласида мамлакатимиз тақдири, халқимиз тақдири учун буюк масъулиятни зиммамга олмаган бўлардим.

— Сиз ҳозир МДҲ доирасида тағин ҳам мустаҳкамроқ ҳамкорлик қилишнинг изчил тарафдорларидан бири ҳисобланасиз. Бу — касби иқтисодчи бўлган одамнинг пухта ўйлаб тутган йўлими ёки бу ерда сиёсий мақсадлар ҳам борми?

— Ишончим комилки, кўп ташвишларимиз одамларни нима учундир «сиёсатчилар» ва «иқтисодчилар»га ажратиш оқибатида юз бермоқда. Ҳозирги пайтда сиёсат билан иқтисодиёт муаммолари чамбарчас боғланган. Қандайдир бир дақиқали сиёсий мақсадлар йўлида иқтисодиёт қурбон қилинса борми, бунинг натижаси яққол кўзга ташланиб қолади. Шахсан мен ҳар бир қадамининг қандай иқтисодий оқибатларга олиб келишини ҳисобга олмайдиган сиёсатчи билан ишлашим қийин. МДҲ доирасида биз қабул қилаётган қарорларнинг самарасизлигини, менимча, иқтисодий тараққиёт қонунлари билан сиёсатнинг ҳамоҳанг эмаслигида деб изоҳлаш мумкин. Ҳа, халқларимизнинг манфаати ҳозир иқтисодий жиҳатдан бирлашишни ва бевосита хўжалик алоқаларини сақлаб қолишни тақозо этмоқда. Лекин бунда бирон томон зўравонлик қилмаслиги керак.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ («ДАВАРХИТЕКТҚУРИЛИШ») ҚЎМИТАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Инвестиция фаолиятини бошқаришнинг ташкилий шаклларини такомиллаштириш, қурилиш комплексининг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш, янги архитектура ва шаҳарсозлик сиёсатини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси давлат қурилиш ишлари қўмитаси ҳамда давлат қурилиш ишлари қўмитаси ҳузуридаги давлат архитектура ва шаҳарсозлик қўмитаси негизида Ўзбекистон Республикаси давлат Архитектура ва қурилиш қўмитаси ташкил этилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси давлат Архитектура ва қурилиш қўмитаси зиммасига қуйидаги асосий вазифаларни ҳал этиш юклатилсин:

инвестиция фаолияти соҳасида давлат сиёсатини шакллантириш ва амалга оширишда иштирок этиш;

архитектура ва қурилиш соҳасида ягона илмий-техника сиёсатини ўтказиш, шаҳарсозлик, архитектура, лойиҳа ва қурилиш фаолияти, давлат нормалари ва стандартлари тизимининг норматив-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш;

лойиҳалаш, қурилиш ҳамда бинокорлик материаллари ва конструкцияларини ишлаб чиқаришда давлат шаҳарсозлик интизомига, нормалари ва стандартларига риоя этилишини, бинолар ва иншоотлар қуриш сифатини назорат қилиш;

аҳоли истиқомат қиладиган жойларни режалаштириш ва қуришнинг республика ҳамда минтақа схемаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

қурилишнинг техник даражасини ошириш ва саноатлаштириш, ресурсларни тежаш, бинокорлик маҳсулотига нисбатан нарх сиёсатини ўрганиш ва истиқболни белгилашга оид ишларни ташкил этиш, лойиҳалар қайси идорага қарашли эканлигидан қатъи назар уларни давлат экспертизасидан ўтказиш;

хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар билан иқтисодий, илмий-техникавий ҳамкорликни амалга ошириш.

3. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикаси давлат Архитектура ва қурилиш қўмитасининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари вазирликлар, идоралар, концернлар, корпорациялар, уюшмалар, корхоналар (бирлашмалар), муассасалар ва ташкилотлар, маҳаллий бошқарув идоралари, мансабдор шахслар ва фуқаролар ижро этишлари учун мажбурийдир.

4. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси 10 кун муддат ичида Ўзбекистон Республикаси давлат Архитектура ва қурилиш қўмитасини ташкил этиш ва унинг фаолияти масалаларига доир қарор қабул қилиб, қўмитанинг низоми ва тузилмасини тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 5 август.

ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

КЕЧА Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Вазирлар Маҳкамасида шу йил 27 июлда бўлиб ўтган мажлисда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама этилди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари Ш. И. Жалилов очди.

Фаоллар Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасида сўзлаган нутқи видеотасвирини кўрдилар.

Кун тартибидаги масала муҳокамасида Акмал Икромов туманининг ҳокими О. С. Алихўжаев, Ҳамза тумани корхоналари директорлари кенгашининг раиси, қоғоз фабрикасининг директори М. О. Мираюпов, «Елена» масъулияти чекланган жамият директори Е. В. Бачурина, 159-трест бошқарувчиси Б. С. Муҳиддинов сўзга чиқдилар.

Йиғилишда кўрилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё давлатлари ва Россия раҳбарларининг учрашувида иштирок этиш учун бугун Москвага жўнаб кетди.

⊙ Жиззахдаги Шароф Рашидов номли ип-йигирув жамоаси 14 август куни Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллигига бағишлаб «Мустақиллик шанбалиги»ни ўтказишга қарор қилди.

⊙ Қувада Германиянинг «Клекнер-Хензел» фирмаси билан ҳамкорликда соатига 1200 килограмм қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган фабрика бунёд этиляпти. Унинг биринчи маҳсулоти Ўзбекистон мустақиллигининг икки йиллиги байрами арафасида дастурхонларга тортиқ қилинади.

⊙ «Ўзсаноатфуқароқурилиш» корпорацияси қурилиш корпорацияси иқтисодиёти ва ишини ташкил этиш илмий-тадқиқот институти, «Ўзавтотранстехника» бирлашмаси билан ҳамкорликда Ангрендаги автомобиль таъмирлаш заводида «ДЭУ» фирмаси автомобилларини ташийдиган тиркагич ишлаб чиқара бошлади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевдан сўнг Москвага Марказий Осиё давлатлари ва Россия раҳбарларининг учрашувида иштирок этиш учун Қирғизистон Президенти Асқар Акаев ва Тожикистон Олий Кенгашининг раиси Имомали Раҳмонов ҳам жўнаб кетдилар.

⊙ Украина Вазирлар маҳкамаси шу ой бошидан эътиборан кўмир ва кўмир маҳсулотлари нархини ўртача 2,5 бараварга оширди.

⊙ Беларусда нарх-наво кескин ошиб кетганлиги сабабли 316 та, шу жумладан қишлоқ жойларида 286 та болалар боғчаси беркитилди.

⊙ Алматида Қозоғистон харитаси ва мамлакат Президенти сиймоси акс эттирилган алоқа маркаларининг кўргазма намойиши бўлиб ўтди. 1 миллион 200 минг дона нусхадаги бу маркалар Германияда чоп этилган.

⊙ Молдова парламенти республиканинг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо бўлиши тўғрисидаги Алматида қабул қилинган ҳужжатларни ратификация қилмади. Бунинг учун тўрт овоз етмади.

ХОРИЖДА

⊙ Бугун парламент томонидан сайланган 63 ёшли тадбиркор, маълумоти бўйича файласуф Гонсало Санчес де Лосад Боливия Президенти лавозимини расман эгаллайди.

⊙ Грузия Францияда ўз миллий валютаси — ларини тайёрлай бошлади. Бу янги пул яна икки ҳафтадан сўнг Грузияга келтирилиши мўлжалланяпти.

⊙ Кеча Лондонда Буюк Британия қироличаси Елизавета таваллудининг 93 йиллигига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди.

⊙ НАТОга аъзо бўлган 16 мамлакат Босния сёрблари қўшини жойлашган қароргоҳларга Бирлашган Миллатлар Ташкилоти назорати остида ҳаводан зарба бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳозир Италия авиабазаларида АҚШ, Франция, Буюк Британия ва Нидерландиянинг 60 та самолёти жанговар ҳолатга келтирилган.

⊙ Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, Эрон ислом суди ўғриликда айбланган 14 кишининг ўнг қўли тўрт бармоғини чопиб ташлаш тўғрисида ҳукм чиқарган.

Бугунги кун нафаси

** 8 август—Қурувчилар куни*

Ҳиёбонда аллома ҳайкали

МИРЗО Улуғбек тумани йил сайин чирой очиб бормоқда. Айниқса сўнгги йилларда бу ерда кўплаб турар жой бинолари, маданий-маиший иншоотлар қурилиб фойдаланишга топширилди. Ўтган йили туманга буюк аллома, фалакшунос олим Мирзо Улуғбек номининг берилиши айни муддао бўлди. Шу муносабат билан бу ерда бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Туманнинг энг гавжум жойларидан бири — Файзулла Хўжаев кўчасидаги хиёбонга Мирзо Улуғбек ҳайкалини ўрнатишга қарор қилинганлиги шулар жумласидандир.

Ҳозир бу ерда бўлган киши гўё ўзини катта қурилиш майдонига кириб қолгандек сезади. Гап шундаки, ушбу ёдгорлик Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг икки йиллик байрами арафасида тўла қурилиб битказилиши керак. Оралиқ муддат ўта қисқалигини ҳисобга олиб қурувчилар бу ерда ишни икки сменада олиб боришмоқда. Ҳозир хиёбонда ҳайкал пойдевори тикланмоқда. Бу ишни «Тошкентқурилиш»нинг 1-таъмирлаш-қурилиш бошқармасига қарашли В. Бистров бригадаси аъзолари олиб боришяпти.

— Ҳайкал пойдевори 10 диаметрли мовий гумбаз устига ўрнатилади, — дея бизга тушунтириш беради қурувчилар сардори. — Унга ҳаворанг тус берилиши рамзий маънони англатади. Ёдгорликка узоқдан қараган киши кўзига само ва ундаги ёрқин юлдузлар туркуми чалингандек бўлади.

Улуғ аллома ҳайкалини яратиш таниқли ҳайкалтарош, Ҳамза номидаги мукофот совриндори Леонид Рябцев, ҳайкалтарош Анвар Раҳматуллаев, архитекторлар Феруз Ашрафий ва Валерий Булдихаевларга насиб этди. Улар томонидан яратилган ёдгорлик нусхаси кўрик-танловдан муваффақиятли ўтди. Бронзадан ясалган бу ҳайкалнинг баландлиги 2,5 метрни ташкил этади. Бунда тасвирланишича, аллома ўтирган ҳолда юлдузлар ҳаракатини кузатиб турибди.

Бундан ташқари хиёбонда катта ободончилик ишлари ҳам олиб борилмоқда. Унга замонавий тус берилиб, меҳнаткашларнинг ҳақиқий сайилгоҳига айлантирилмоқда.

— Зиммамизга топширилган бу масъулиятли вазифани шараф билан адо этишга ҳаракат қиляпмиз, — дейди бригадир В. Бистров ўз сўзини давом эттириб. — Бу бизнинг бошқармамиз бунёдкорларининг Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг икки йиллик байрамига муносиб совғаси бўлади.

Ҳолмат МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТДА: хиёбонда қад кўтарадиган Мирзо Улуғбек сиймоси.

Муаллиф сурати.

«БЕЛТЕПА»ДА УЙ ТЎЙЛАРИ

УЙ-ЖОЙ қуриш тресги бинокорлари ҳам ўзларининг касб байрамларига меҳнат совғалари билан келишди. Улар яқинда шаҳримизнинг «Белтепа» мавзесида бирваракайига иккита турар жой биносини фойдаланишга топширишди.

— Умумий сатҳи 10 минг 601 квадрат метрни ташкил этган уйларда айниқса трест пардозловчилари сидқидилдан ишлашди, — дейди бош мутахассис Владимир Зелепухин. — Уйга кўчиб кираётган хонадон эгаларининг миннатдорчилигидан ҳам буни билиб олса бўлади.

Ҳақиқатан ҳам 36 ва 90 хонадонга эга бўлган бу бино хоналарининг кенглиги ва ёруғлиги, болохоналарининг ойнавандлиги ва бошқа сифатлари билан кишини ўзига жалб қилади.

Айни пайтда мазкур тўққиз қаватли янги уйларга хонадон эгалари кўчиб киришиб, уй тўйларини ўтказишмоқда.

Ғани ЮНУСОВ.

** Ҳашар—элга ярашар*

ХАЙРЛИ ТАШАББУС ҚАНОТИ

⊙ Қадимдан халқимизнинг ҳашарлар уюштиришдек ажойиб удуми бор. Миллий қадриятларимиз ва анъаналаримиз тобора қадр топиб бораётган ҳозирги кезларда ана шу удумимиз ўзининг янги қирраларини топмоқда. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллигига қизғин тараддуд кўрилаётган шу кунларда пойтахтимиздаги кўпгина меҳнат жамоалари, маҳаллалар август ойининг биринчи шанбасида ҳашар уюштириш ташаббуси билан чиқдилар. Бундай хайрли ташаббусга қўшилганлар сафи эса тобора кенгайиб бормоқда. Қуйида ҳашар тараддудини кўраётган жамоалар ҳақида ҳикоя қиламиз.

«САДАФ» фурнитура ва технологик жиҳозлар ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилар жамоаси ҳам Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан ўтказиладиган тадбирларни кенг муҳокама қилди. Ана шу тадбирлар орасида жамоанинг августнинг биринчи шанбасида ишлаб чиқариш ҳашарини ўтказишдек хайрли юмуши ҳам бор. Шундай қилиб, эртага турли ихтисосдаги тўрт юздан зиёд ишчилар ўзларининг дастгоҳлари ёнига келадилар. Уларга ишчи касби қўлидан келадиган ўнлаб муҳандис-техник ходимлар ҳам қўшиладилар. Бу нарса иш сменаси охирига бориб кўплаб технологик жиҳозлар, мураккаб металл конструкциялар ишлаб чиқариш имконини беради. Бундан ташқари умумий қиймати 5 миллион сўмлик бўлган кенг истеъмол буюмлари тайёрланади.

— Шу куни ишлаб топилган ярим миллион сўм «Соғлом авлод учун» болалар хайрия жамғармасига ўтказилади, — дейди бирлашма касаба уюшмасининг раиси Ҳабиба Аҳмедова.

Бевосита ишлаб чиқариш билан банд бўлмаган юздан зиёд муҳандис-техник ходимлар ва хизматчилар саноат биноларига туташ бўлган ҳудудларда кенг ҳажмда ободонлаштириш ишларини олиб борадилар.

Ҳар доим бўлганидек бу гал ҳам шўх куй ва қўшиқлар янграб туради, шунингдек байрам тушлиги бўлади. Бирлашма маъмурияти ва касаба уюшмаси ана шу мақсадлар учун 75 минг сўм ажратди.

«СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ЖАМҒАРМАСИГА

«АВГУСТНИНГ биринчи шанба кунини иш куни деб эълон қиламиз» — «Учқун» тўқимачилик-атторлик бирлашмаси бош корхонасининг йиғилишида ишчилар ана шундай қарор қабул қилдилар. Шундай қилиб, эртага бирлашманинг бош корхонаси ва унинг филиалларида ҳашар уюштириладиган бўлди.

Биз ҳашар арафасида бирлашма бош директорининг ўринбосари Равшан Ортиқов билан суҳбатлашдик. У 7 август куни кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқарилишини, асосан саккиз миллион сўмликка етказиб кенг истеъмол буюмлари тайёрлаш кўзда тутилганлигини айтди. Ишлаб топилган барча иш ҳақи — яъни 750 минг сўмга яқин пул «Соғлом авлод учун» болалар хайрия жамғармасига ўтказиладиган бўлди.

Шу куни бирлашмада катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари ҳам олиб борилади.

Саид БОТИРОВ.

«БИЗ КЕЧАГИ КУНИМИЗДАН ВОЗ КЕЧМАЙ, КЕЛАЖАКНИ КЎЗЛАБ ИШЛАМОҚДАМИЗ»

(Давоми. Боши биринчи бетда).

— Шу йилнинг январида Ўзбекистон Марказий Осиё мамлакатларининг янги ҳамжамиятини тузиш ташаббускори бўлганининг сабаби ҳам шунда эмасми? Бу ташаббус республикангиз ана шундай ҳамжамиятдан бошқа қўшниларга нисбатан кўпроқ манфаатдорлигини билдирадими?

— Раҳбарлари менинг таклифимни қабул қилиб, муҳим масалаларни муҳокама этиш учун Тошкентга келган бошқа мамлакатларга нисбатан манфаатдорлигимиз кам ҳам, кўп ҳам эмас. Тўғри, Ўзбекистон ўзининг жуғрофий-сиёсий аҳволига кўра, минтақадаги барча давлатлар билан чегарадош бўлган Марказий Осиёнинг юраги сифатида барча саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштиришдан манфаатдор, албатта. Халқимизда «Қўшнинг тинч — ўзинг тинч» деган нақл бор. Ўзбекистоннинг жуғрофий-сиёсий мавқеи туфайли унинг аҳолиси янги қўшни давлатларда юз бераётган воқеаларни ҳис этиб турибди. Мисол учун Тожикистондаги қонли фуқаролар урушини олиб кўрайлик. Унда ўн минглаб кишилар ҳалок бўлди ёки бошпанасиз қолди. Ахир, Ўзбекистонда шу одамлардан кўпларининг қариндошлари бор. Ёки бўлмаса, бошқа қўшни республикада кутилмаганда жорий этилган валютани олиб кўрайлик. Бу республика билан чегарадош вилоятларимизга ўша республикада қабул қилиш тўхтатиб қўйилган Россия рублларри оқиб кела бошлади. Бунинг оқибатида бозорларимизда нарх-наво бирдан ошиб кетди. Биз жавоб чораларини кўришга мажбур бўлдик. Назаримда ҳамма иллат шундаки, МДҲда калтабинлик билан фақат ўз манфаатини ўйлаш кайфияти кучайиб бормоқда. Ҳар ким ўзини қутқаришга ҳаракат қиляпти. Қабул қилинаётган қарорлар эса, қоғозда қолиб кетмоқда.

— Сиз дунё бўйлаб қўл чўзиб юрмаслигингизни бир неча бор айтгансиз. Бу республика хорижий ёрдамдан воз кечиб, фақат ўз кучига ишонишини билдирадими?

— Ҳа, биз ёрдам сўраб ялинмаймиз, лекин, самимийлик, ҳалоллик ва ўзаро манфаатдорлик ниятлари билан бериладиган ёрдамни рад этмаймиз. Бошқача қилиб айтганда, биз қўлимизни бошқаларга ёрдам сўраб эмас, қўлни-қўлга бериб, тенглик асосида ва ўзаро фойдали ҳамкорлик қилиш учун узатамиз. Оллоҳга шукрки, ўлкамизнинг одамлари меҳнатсевар, заминимиз қаърида хазиналар кўп. Ўзбекистон пахта етиштириш жиҳатидан жаҳонда 3—4 ўринда туриши, олтин ва бошқа қимматли металлар қазиб чиқаришда дастлабки ўн давлат қаторига кириши ҳеч ким учун сир эмас. Республика газ ҳамда унинг технологик қайта ишланган маҳсулотлари билан ҳам ўзини таъминлаяпти, ҳам четга чиқаряпти. Келгусида биз ўзимизни нефть билан таъминлабгина қолмай, уни чет давлатларга ҳам сотамиз.

Эски, самарасиз ва мафкуралаштирилган иқтисодий тизимнинг Ўзбекистон собиқ марказнинг хом ашё билан таъминлайдиган ўсимтаси сифатида бир томонлама ривожланганининг оқибатлари республикада ҳали анча вақтгача сезилиб туришини яхши тушунамиз. Ҳозиргача халқ хўжалигининг деярли барча тармоқларида номукаммал технологияли ишлаб чиқариш етакчи ўринни эгаллаб келган. Гарчи сўнгги йилларда маълум ютуқларга эришган бўлсак-да, ишлаб чиқаришнинг тайёр маҳсулот чиқарадиган бўғинлари ҳали ҳам камқувват ҳисобланади.

Улкан хом ашё ресурсларини тайёр маҳсулотга айлантириш, уни сақлаш, қайта ишлаш ва сотишни йўлга қўйиш учун, афсуски, Ўзбекистон ҳозирча зарур қувватларга ва замонавий технологияга эга эмас. Ҳисоб-китоблар мамлакатдаги мавжуд хом ашё ва ним тайёр маҳсулотларни қайта ишлашни ташкил эта олсак, ялпи миллий маҳсулот икки баравар кўпайишини, миллий даромад эса тахминан уч баравар ортишини кўрсатяпти. Бу — иқтисодий тараққиётимизнинг бош йўлидир.

Биздаги аниқланган бой маъдан хом ашё заҳиралари, ходимларимиз салоҳияти, меҳнат ресурслари хорижий компанияларда жиддий қизиқиш уйғотмоқда. Улар бу заҳиралардан фойдаланиб, ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун ўзаро манфаатли шартлар билан сармоя солишга тайёрдирлар. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир қанча қўшма корхоналар тузилди ва улар ишлаб турибди. «Мерседес—Бенц», «Сименс», «ДЭУ» каби ва бошқа жуда кўп жаҳонга машҳур бўлган компаниялар мамлакатимизда мустаҳкам ва узоқ муддатга ўрнашишмоқда.

Республикамиз хорижий сармояларни фақат бой ресурслари билангина эмас, ижтимоий-сиёсий вазиятнинг барқарорлиги, амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг изчиллиги, қонунда хорижий ишбилармонлар учун кўзда тутилган катта имтиёзлар ва кафолатлар билан ҳам ўзига жалб этмоқда.

— Республикада сўз эркинлиги йўқ, мухолифатдан ўч олинмоқда, собиқ марказий нашрлардаги айрим мақолаларга қарши маҳаллий матбуотда ёппасига ҳужум қилинмоқда, деб шахсан Сизни тоталитаризмни қайта тиклашда айблашмоқда. Бу фикрларни рад эта оласизми?

— Саволга қараганда, сизлар ҳам собиқ «асосий» газеталарнинг шуҳратпарастлигидан қутилмаганга ўхшайсизлар. Чунки, далил-исботсиз айб қўйиш, аввалгидек қандай яшашни ўргатиш, ниятини яхши ниқобламай танқид қилиш — «мендай фикр ёки иш қилмасанг, демак сен айбдорсан», деган эски ақиданинг кўринишларидир. Бу эса кўпинча янги мустақил давлатдаги ҳақиқий вазиятни холисона тушуниб етишга тўсқинлик қилади. Одатда таҳририятдаги ишхонадан ташқарига чиқмай туриб, айрим кучлар катта ҳақ тўлаган ижтимоий буюртмага мувофиқ энг катта «умумлаштиришлар» ва «хулосалар» чиқарилади. Баъзан яхши ниқобланмаган «бирдан-бир ҳақиқий эътиқод»га тобе қилиш истаги билан шундай қилинади. Мен бир ҳақиқатни таъкидламоқчиман. Бу ҳақиқатга кўра, ҳар бир халқ ва ҳар бир мустақил давлат ўз андозалари ва қонунларига мувофиқ яшашга ҳақлидир. Бизнинг энг талабчан халқаро экспертизадан ўтган ўз Конституциямиз бор. Биз шу Конституцияга мувофиқ яшаймиз ва меҳнат қиламиз.

— Баъзан Сизни кучли ҳокимият тарафдори дейишади...

— Диктатор ҳам дейишади. Бошқа «баҳо»лар ҳам бор. Буларнинг ҳаммаси сиёсий ёки бошқа мақсадларни кўзлаб шундай баҳо қўяётган кишиларнинг виждонига ҳавола. Бир нарсани айтиб қўяй: мен қонун, айниқса ҳозирги мураккаб ўтиш даврида, ҳамма жойда ва ҳамма нарсадан устун туриши керак деган қоидага амал қиламан. Бунинг аксини кўрсатувчи мисолларни келтириб ўтирмайман. Улар ҳамманинг кўз олдида турибди. Яна бир масала: мени қўллаб-қувватлаётган одамларнинг (улар мени қўллаб-қувватлаётганларга аминман) осойишталиги ва барқарорлиги учун ҳар қандай ишни қилишга тайёрман.

— Ислом Абдуғаниевич, суҳбат учун раҳмат. «Правда» газетхонларига қандай истакларингиз бор?

— Билишимча, нарх-навонинг ошиши, пулнинг қадрсизланиши оқибатида ҳозир энг содиқ газетхонларингизгина газетага обуна бўлишяпти. Уларга ўз халқимга тилаганимдек яхшилик, тинчлик, фаровонлик тилайман. Қийин даврлар тез ўтиб кетади, деб умид қиламан. Миллатидан қатъи назар, сабр-бардоши ва келажакка ишончи учун ватандошларимдан жуда миннатдорман.

Одилбек ҚАИПБЕРГЕНОВ,
Геннадий СЕЛЕЗНЁВ.
Тошкент шаҳри

(«Правда»нинг 1993 йил 5 август сонидан олинди).

Ҳамшаҳарларимиз дастурхонига

УЗЛУКСИЗ ТАЪМИНОТ

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ дастурхонини йил бўйи ноз-неъматлар билан тўкин-сочин қилишда Тошкент шаҳар мева-сабзавот ишлаб чиқариш саноати бирлашмасининг ҳиссаси катта. Бирлашма хизматчилари ва унинг шаҳримиз туманларидаги улгуржи-чакана мева-сабзавот корхоналари Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг яқинлашиб келаётган икки йиллик байрамига катта тайёргарлик ишларини олиб боришмоқда.

Биргина Мирзо Улуғбек туманидаги улгуржи-чакана мева-сабзавот корхонасига қарашли 16 та дўконда бир кунда 30—40 тонна маҳсулот сотилаётганига қарамай, байрамга ҳам ўзига хос тадбирлар белгиланмоқда. Бунинг учун корхонанинг Қибрай зонасида жойлашган учта омборхонасига сара мевалар жойланмоқда. Улар байрам арафасида туман дўконларига чиқарилади. Бундан ташқари, белгиланган режага кўра Фарғона вилоятидан ҳам мева-сабзавот карвони келиши кутилмоқда. Фарғоналиклар бир неча кун давомида ўзлари билан олиб келган 55 тонна сабзавот, 50 тонна мева, 10 тонна полиз маҳсулотлари, 40 тонна картошка, 15 тонна узумни ҳамшаҳарларимизга тортиқ қилишади. Туманга қарашли «Наврўз» ва «Ширин» бозорлари улар хизматида бўлади.

Шунингдек байрам арафасида, яъни 21 августдан 5 сентябргача «Наврўз» бозорида корхона томонидан мева-сабзавот ярмаркаси ҳам ташкил этилади. Унда 10 тадан ортиқ дўкон ўз маҳсулотларини савдога чиқаради. Бир кунда бу дўконлар 20—30 тонна маҳсулотни аҳолига сотадилар. Корхона сотувчилари Мустақиллик майдонида ташкил этиладиган шаҳар ярмаркасида ҳам фаол иштирок этадилар.

— Туманимизда 51 та маҳалла жойлашган, — дейди биз билан суҳбатда корхона директори Абдуҳамид Абдурашидов. — Уларнинг фаоллари бизга мурожаат этишиб, байрам кунлари ўз маҳаллалари марказида мева-сабзавот савдосини уюштиришимизни илтимос қилишган. Биз иложи борича уларнинг талабларини ҳам қондиришга ҳаракат қиламиз. Бундан ташқари туманнинг энг гавжум жойларида, метро бекатлари яқинида кўчма дўконлар ташкил этилади. Улар ҳамшаҳарларимиз узоғини яқин қилишда қўл келади.

Байрам кунлари ҳамшаҳарларимизга намунали хизмат кўрсатиш мақсадида дўконлараро мусобақалар ташкил этилади. Кўрик танловда уч совринли ўринни эгаллаганлар маъмурият томонидан рағбатлантирилади.

Маълумки, шаҳримизда ўтадиган ҳар бир тантана меҳр-мурувватга бой бўлади. Шуни назарда тутиб туманда истиқомат қилувчи бир нечта кам таъминланган ҳамда ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга турли тарзда ёрдам бериш режаси тузилди.

Шу ўринда корхонамизни асосан маҳсулот билан таъминлашда бизга катта ёрдам бераётган Қибрай туманининг «Қизил Ўзбекистон», «Байтқўрғон», «Қибрай», «Темур қадам», Мусамуҳамедов номли жамоа хўжаликларига ўз миннатдорчилигимни билдиргим келади. Чунки бу хўжаликларнинг хизматчилари йил 12 ой ҳамшаҳарларимиз дастурхонини дала неъматлари билан бойитишда ўз ҳиссаларини қўшиб келадилар.

Биз шу куни корхонага қарашли бир нечта дўконларда бўлдик. Очиғи, бу савдо нуқталаридаги таъминот ва харидорларга хизмат кўрсатиш ишлари бизни қаноатлантирди. Пештахталар ранг-баранг маҳсулотларга бой. Улар орасида картошка, пиёз, лавлаги, бодринг, карам, помидор, саримсоқ пиёз, бақлажон, узум ва тарвуздан тортиб ҳатто қуритилган ҳамда консерваланган меваларгача учратиш мумкин. Уларнинг баҳоси ҳам баҳоли қудрат бозорникидан анча паст. Сифати ҳам ёмон эмас.

Омборхоналар байрам тайёргарлиги билан биргаликда қиш мавсумига ҳам пухта шайланмоқда. Ҳатто корхонанинг 3-омборхонасида қиш мавсумига тараддуд ниҳоясига етибди. Барча тузлагич ҳандақлари тозаланиб, улар янги ҳосил маҳсулотларини қабул қилишга шайлаб қўйилган. Бинонинг ички ва ташқи томонлари ҳам тўла таъмирдан чиқарилган.

Байрам тайёргарлиги режасидан дўконларни таъмирлаш ишлари ҳам ўрин олган. Шунга кўра ҳам, ҳозир корхонанинг барча дўконлари қурувчилар томонидан «ёшартирилмоқда». Шу кунгача 1, 10, 11-дўконларда таъмирлаш ишлари тўла тугалланди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Бадиий ҳаваскорлик жамоаларида

«ТАРОНА» ГУЛДАСТАСИ

ЯҚИНДА Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли маҳаллада бўлиб ўтган бир никоҳ тўйида қатнашиб қолдик. Тўйда ҳам даврабошлик қилаётган, ҳам мазмундор қўшиқлар айтиб ўтирганлар қалбига оромбахш этаётган ўрта ёшлардаги йигит диққатимизни ўзига тортди. Кимлигини суриштирсак, у Юнусобод туманидаги Абдулла Қодирий номли маданият уйининг бадиий раҳбари Насриддин Қурбонов экан.

— Унча-мунча қўшиқчилардан қолишмайди, овози ширадор санъаткор у, — дея тушунтира кетди маҳалла комитетининг раиси Қобил Зокиров. — Камтарлигини айтмайсизми? Шу вақтгача тўйга таклиф қилсангиз бошқа қўшиқчилардек унча берасиз, бунча берасиз деган сўзини эшитмаганман. Баҳоли қудрат хизмат қилаверади. Биласиз тўйларимиз санъаткорларсиз ўтмайди. Шундай экан ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида ўзи аранг йиғиб-териб тўй ўтказаётган ҳар қандай одамга санъаткорларга фалон пул бериш малол келади. Шунинг учун ҳам ҳозир маҳалламизда ўтаётган тўйларга Насриддин бошлиқ бадиий гуруҳни таклиф этаётирмиз. Ҳар қалай ўзимизникида.

Шундан кейин ҳам биз Насриддин Қурбонов билан бир неча бор учрашдик. Айниқса Наврўз тантаналарида унинг қўли-қўлига тегмади. Насриддин бош бўлган гуруҳ туманнинг барча маҳаллаларида ўтказилган Наврўз байрамида қатнашди десак хато бўлмайди.

Яқинда хонандани дўстлари, ёр-биродарлари қизғин табриклашди. Чунки унинг раҳбарлигидаги гуруҳлардан бири — «Настарин»га бадиий ҳаваскорлик дастаси номи берилди.

— Санъатга бўлган қизиқиш эса менда жуда эрта уйғонган, — дейди Насриддин биз билан суҳбатда. — Мактабда ўқиб юрган чоғларимдаёқ қўшиқ айтишни машқ қилиб юрардим. Айниқса Ўзбекистон халқ ҳофизи Маъмуржон Узоқов, Ўзбекистон халқ артисти Комилжон Отаниёзов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фахриддин Умаров айтган қўшиқлар менга жуда ёқарди. Кейинчалик мактабимизда мусиқа ўқитувчимиз Ҳаким Назиров томонидан тўгарак ташкил қилинди. Мен унинг фаол қатнашчисига айландим. Туман мактаб ҳаваскорларининг кўрик танловида биринчи ўринни эгаллаганимда келажакда албатта санъаткор бўлишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйдим. Шундан кейин тинимсиз машқлар бошланди. Бу орада Низомий номидаги муаллимлар тайёрлаш институтининг мусиқа факультетини битирдим. Ўшандан бери мана шу маданият уйида ёш ҳаваскорлар билан ишлаб келаман. Ўз маҳоратимни ошириш йўлида ҳамиша изланаман.

— Насриддин Қурбонов бизга бадиий раҳбар бўлиб келиши билан барча тўгаракларимиздаги ишлар жонланиб кетди, — дейди маданият уйи директори Александр Белензон. — Ўшандаёқ у ўзининг ташаббускор ва ўз касбининг билимдони эканлигини кўрсатган. Очиғи у билан талашиб-тортишиб қолган кунларимиз ҳам кўп бўлди. Бир куни у менга «Тарона» бадиий гуруҳини тузмоқчи эканлигини айтди.

— Шартмикан шундай гуруҳни тузиш. Ахир ҳозир ҳам «Настарин» билан «Алладин» гуруҳи ишлаб турибдику, — дедим мен унга. — Ҳаваскорларни шуларга ҳам жалб этса бўладику.

— Йўқ, — деди у. — Бу гуруҳнинг йўналиши ўзгалардан бутунлай фарқ қилади. «Тарона» фақат миллий куй-қўшиқ ва рақслар гулдастасидан иборат бўлади. Қолаверса қатнашчиларимиз сони ортиб бормоқда. Улар орасида ҳақиқий миллий қўшиқ ва рақс шайдолари кўп. Уларни бир гуруҳга бирлаштириш бизнинг вазифамиз.

Кўп ўтмай «Тарона» ташкил этилди. Унинг мухлислари шунчалик кўп эдики, шулар орасидан чинакам истеъдодларни танлаб олиш керак эди. Насриддин Қурбонов бошчилигида бир неча кун давомида кўрик-танлов ўтказилди. Ҳақиқий санъат шайдолари бу гуруҳга жалб этилди.

Орадан арзимас вақт ўтиб «Тарона»нинг довруғи шаҳарга ёйилди. Ҳозирда бу гуруҳга ҳам халқ бадиий ҳаваскорлик дастаси деган ном берилди.

Маданият уйида 23 дан зиёд турли тўгараклар фаолият кўрсатмоқда. Уларни ташкил этишда Насриддин Қурбоновнинг алоҳида хизмати бор. Тўгаракларда нафақат ўқувчи ёшлар балки турли касб кишилари ҳам қатнашмоқдалар. Улар орасида ишчи, қурувчи, ўқитувчи, тиббиёт ходимларидан тортиб то фахрийларгача бор.

Ҳозир ўқувчиларнинг ёзги таътил вақти бўлгани учун маданият уйи ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Дам олиш масканларига бормай шаҳарда қолган туман ўқувчиларининг кўпчилиги бўш вақтларини шу ерда мазмунли ўтказишмоқда. Бунинг учун маданият уйида етарли шароит бор.

Айниқса шу кунларда мусиқа ва рақс тўгаракларида иш қизғин. Чунки унинг қатнашчилари Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг икки йиллигига бағишланган янги дастур тайёрлашмоқда. Карнай-сурнай ва доирачилар тўгаралари ҳам бу санага ўзига хос тадбирларни белгилашган. Улар байрам кунида туман маҳалла мавзеларида ўз маҳоратларини намойиш этишади.

Мақсуд ОРИПОВ.

СУРАТДА: Насриддин Қурбонов шогирдларига янги қўшиқ ўргатмоқда.
Ҳолмат Мирзакаримов сурати.

Чорак асрдан сўнг...

МЕҲР КЎЗДА

БИРИНЧИ бор синфга қадам қўйиб, меҳрибон устоз, қадрдон дўст орттирган кунни ким унута олади? Тўғри, кейинчалик институт ёки техникум, меҳнат қучоғига борганда ҳам қадрдонлар бўлади. Лекин мактаб даври бир умр ёдингизда қолади. Агарда ўша қадрдонлар билан учрашиб туриш имконини топсангиз яна беғубор ёшлик даврларингиз ёдингизга тушиб қайтадан яшаргандек бўласиз. Бунинг учун эса меҳр-муҳаббат, қадр-қиммат, инсонийлик хислатлари мужассам бўлиши керак.

122-мактабни 1968 йилда битирган ўқувчилар мактабни тугатганларининг 25 йиллигига бағишлаб кеча ўтказишди. Ўша йили 32 синфдош мактабни тугатган бўлишса, шулардан 28 нафари йиғилишда иштирок этдилар.

Бу сатрларни ўқиб кўпчиликнинг ҳаваси келаётган бўлса ажабмас. Чунки шунча давр ўтиб бу синфдошларнинг бир-бирига бўлган меҳри сўнмаганлиги, уларнинг уюшқоқлиги шу биргина мисолда ҳам намоён бўлиб турибди. 25 йил ичида синфдошлар шаҳримизнинг турли бурчакларида турли соҳаларда хизмат қилиб келишмоқда. Бири ўқитувчи, бири ҳамшира, стенографчи, ҳайдовчи, конструктор. Қўйингчи, ҳамма-ҳаммасининг ҳаётда тутган ўз ўрни, ўз мавқеи бор. Бири меҳрибон она, суюкли ота, ардоқли бува, буви бўлиб қолишган. Ўзлари орзу қилиб, етолмаган орзуларига фарзандлари етишмоқда.

Катта хонанинг тўрида уларга билим берган, ҳарф танитган устозлар — рус тили ўқитувчиси Валентина Устиновна Редкина, Ася Алексеевна Ледерман, физика ўқитувчиси Тоир ака Аҳмедов, адабиёт ўқитувчиси Рустам ака Йўлдошев, меҳнат ўқитувчиси Мария Николаевна Дудоревалар даврага файз киритиб ўтиришибди. Улар анча қариб қолишган бўлишса-да бу синф ўқувчилари ҳақида кўп нарсаларни ёдга олишди. Уларнинг қувончлари ҳам чексиз. Ахир кўз нури, меҳр қўрини берган бу устозлар ўз қадрларини, ҳурматларини топиб ўтиришибди. Синфдошлар давра-давра бўлиб гурунглашиб, ўз оилалари, иш режалари билан ўзаро ўртоқлашмоқдалар. Албатта бундай ҳамжиҳатликнинг ўзи бўлмайди. Лекин инсон қалбан бир нарсага интилса, албатта эриша олади. Мен бу синфдошларнинг меҳроқибатлилиги, одамийлик хислатларини нафақат ўзларида, балки фарзандлари ва невараларида ҳам давом этишини, уларда ҳам дўстга содиқлик, устозларга ҳурмат ҳисси мужассам бўлишига ишонаман.

Мая ОБИДОВА.

Дилдан томган зарралар

МАҚТОВ

ШАФТОЛИДАН тотиб кўриб унга баҳо бердилар: «Асалнинг ўзи!». Буни эшитган мева хафа бўлди. Ўзгалар номи ила мақталишни, «мақтов» деб бўладими ахир!

ТУШУНЧА

ОҲ, идрок! Сен бу тушунча билан қанча йил ва йиллар умр кўрган эсанг ачиниб кетаман бу умрга!

ҲАҚИҚАТ

СИЧҚОННИ кўрганда ўзингча мамнун бўлиб қўясан ночор, заиф, жонивор эмаслигингдан...

ФИЛНИ КЎРСАНГ-ЧИ?

Сен бир нарсани унутдинг. Зеро сен писанд этмаган миттигина маҳлуқча ожиз жуссаси-ла филни енгади.

ИМОН

ҲАЛОЛЛИК, поклик дея жар соласан, виждон дея даъво қиласан. Аммо уларни ўз қалбингдан қувиб соласан.

ҒУРУР

У УМРИ давомида ғурурланиб ўтди. Кимгадир ўз ғурурини намойиш этишдан завқланиб кибру ҳавога сажда қилиб кун кўрди — яшади.

Аммо сўнгги куни етганда эса ғурурланишга арзигулик бирон хотирани эслай олмади...

УМИД

ҚУРИБ-қақшаб турган дарахт. Унинг шохларида сув тўлатилган бир идиш бор.

Бироқ дарахт ташналикдан адо бўлган. Бу азобдан қуриб кетгани ҳам яхши эди. Лекин бунга ҳам имкон йўқ, чунки у энди ҳаёт билан видолашаётган бир паллада томчилаган томчилар уни ҳаётга боғлаб туради. Нобуд бўлишга йўл қўймайди.

Шу тариқа у қуриб-қурий олмай, яшнаб-яшнамай аросат дунёсида яшайверади.

УЗЛИК

У жуда кўп ролларни ижро этди. Аммо ҳаёт саҳнасида ўз «ролида» қола олди.

ИШОНЧ

У ҚОРНИНГ ранги оқ деди. Унга, йўқ, сен янглишдинг, қорнинг ранги қизил, — дедилар. У яна «йўқ, унинг ранги оқ» деди. Уни рад этдилар. У яна ва яна такрор ва такрор ўз фикрини таъкидлайверади. Аммо бошқалар уни инкор этдилар.

Ўз хулосасига атрофдагиларни ишонтирмоқчи бўлди. Улар барибир «ишонмадилар». Ва ниҳоят у шундай қарор — бир тўхтамга келдики, «Кўпчилик» барибир ҳақ, уларга қарши чиқиб нима қилдим. Балки ростдан ҳам қорнинг ранги қизилдир!» Ўшандан бери у ҳам «қорнинг рангини қизил» деб билади.

ОМАД

БУ кайфият улгуриш демак. Тўғрироғи вақтдан унумли фойдалана билиш санъати.

КЕЛАЖАК

БУГУНГИ шижоатнинг маҳсули! Сен парвариш этаётган дарахтнинг меваси. Сен қандай «дарахт» ўстираётганингни ўшанда биласан.

ГЎДАК

БИР ниҳол! Парвариш ва эътиборга муҳтож! Офтобу ҳароратга ташна!

КЎНГИЛ

ИНЖИҚ ва алдоқчи ҳислар оқими. Унга «эрк» бериб юборсанг, бутун борлиқни вайрон қилади.

ТАҚДИР

ИМКОНИЯТЛАР тимсолидан яралган илоҳий чегара.

ЯШАШ

УМР кўриш — кун кўрмоқ эмас! У бир мўъжизаки, уни биз ўзимиз кашф этмоғимиз ва у билан завқ ола билмоғимиз керак!

Саодат УМРЗОҚОВА.

Лирик лавҳа

АБАДИЯТ УРУҒИ

МУҚАДДАС қўшиқ — она алласи... Шу қадар ширин, шу қадар жозибадорки, унинг сеҳрига эримаган, мафтун бўлмаган киши бўлмаса керак, дунёда. Бу шундай қудратли қўшиқки, унинг оҳанги қалбга абадият уруғини сочиб кишини эзгуликка, одилликка чорлайди. Мен ҳар куни тонг маҳали алла сасидан уйғониб кетаман. Беихтиёр кўз ўнгимда онам, ўйинқароқ болалик чоғларим гавдаланади. Узоқ-узоқлардан эса онамнинг юракларни ўртаб юборгувчи алласи қулоғимга чалингандек бўлади:

Алла айтай жоним, болам,
Қулоқ солгин, алла.
Ширин аллам тинглаб аста,
Ухлаб қолгин алла.
Алла-ё, алла...

—ОНАЖОН! Мени кечиринг, негаки сизнинг дардингизга дармон бўлолмадим, сиз билан тўйиб-тўйиб суҳбатлашолмадим, онажон деган сўзимни эшитмасдан кетдингиз... Буларнинг ҳаммаси учун сиздан минг карра узр сўрайман, онажон! Ҳа, бугун чуқур афсус ва надомат чекишларим бефойда, чунки энди Сизни кўриш насиб этмайди.

Сиз абадий уйқудасиз. Деразага термулганча шуларни ўйлайман. Ҳув ана сиз ўтказган ўрик дарахти. Оппоқ бўлиб гуллайди, йилига серҳосил мева беради. Набираларингиз билан дуо қилиб еймиз. Ўғлим катта бўлганда кияр, деб тиккан дўппингизни ҳали сақлайман. Айтгандай, номингиз ўчмасин, деб катта набирангизга сизнинг номингизни қўйдим. Қани, энди, булар қалбимга озгина бўлсада, таскинлик берса. Йўқ, беролмайди. Хонамда каттакон суратингиз бор, уни кўзларимга, юзларимга сураман. Жилмайиб турганингизни кўраман-у, қандайдир — ичимдан севинаман...

Бугун сизни хотирлаш учун қабристонга бордим. Қабрингиз устида турганча, узоқ хаёлларга толаман. Шунда дунёдаги барча одамларга оналарни асрайлик, улар дунёдаги энг буюк ва муқаддас зотдир, дегим келади.

Улуғбек ЖУМАЕВ.

Ғазалхонлик

ЛУТФУ КАРАМ

Бир лутфу карам садқаси ҳайрона адашдим.
Ақлимни бериб телбаи девона адашдим.
Лайли кўчасин кездиму Навфалга йўлиқдим,
Мажнун этагин тутдиму вайрона адашдим.
Ишқингда фалак гардиши тор ўлди кўзимга,
Тарк этди мени мардуди майхона адашдим.
Лол этди қаро зулфига кўнглимни ҳамиша
Оташга солиб меҳрини парвона адашдим.
Қондир жигарим ҳар кеча ҳижрон хатаридан
Васли гузарин топгали Фарғона адашдим.
Ойдек юзини кўргали тақдири азалда,
Қилганму хато котиби бегона адашдим.
Зуллони тўкинг қонини дилдор қадамига
Ўтганда босиб эсласа қурбона адашдим.

ШАЙДОЛИҒИМДА

Шайдолиғимда билмадим ишқин азобини,
Андоқки Мажнун сезмади холин харобини.
Ичдим муқаддас севгининг аччиқ шаробини
Тортди ҳасаддан кинавар мансур танобини
Билмас ситамкор муниисим бағрим кабобини.
Йўқдир мажолим ютгали мардум маломатин,
Изҳор этарга қўрқаман этгай сиёсатин.
Зоҳид, нетарман ваъдан васли қиёматин
Аҳду вафода турмаса бергум омонатин,
Таркин этарман бу каби умри ҳунобини.
Мардуд этарда барчани ҳусни ҳавосидан,
Аҳмар этилди кўз ёшим жавру жафосидан
Ҳасратда диллар порадур жоним фидосидан,
Гуллар яқосин чок этар булбул навосидан,
Зуллони доим бағри қон берсанг жавобини.

ЭЙ МЕҲРИ ВАФО

Эй меҳри вафо нодираси жон бўласанми?
Ҳижрон кечаси кўзларима қон бўласанми?
Билмам ким агар душманима ён бўласанми?
Кўнглимдаги пок мақсадима хон бўласанми?
Кел, энди гўзал шаҳрима меҳмон бўласанми?

Жонон кўзига Машраби девона кўриндим,
Ақлимни бериб охир бегона кўриндим,
Оҳим ўтида ёндиму парвона кўриндим
Бошимни уриб йиғлаганим афсона кўриндим,
Шайдойи ғамин дардига дармон бўласанми?

Ишқинг ўтида шоири зукко бўлолмадим.
Кўп ғўр эканман мўмини мирзо бўлолмадим
Ер мадҳида ҳеч Туробдек бурро бўлолмадим
Сувдек кўпириб тошдим-у дарё бўлолмадим
Зуллони содиқ қалбида имон бўласанми?

Файзулло ХАЙРУЛЛО.

* *Улуғбек осмони*

ФАЛАКИЁТ СУЛТОНИ

У бошини даст кўтариб, бутун мақсади, ҳаётининг маъноси бўлган самога, юлдузларга нигоҳининг сўнгги бор қадади...

Нима керак, унга. Бойлик, ҳарам, ҳокимият, куч-қудрат, мол-мулк, шон-шуҳрат, ҳаммаси бор. Ўн беш ёшидан бошлаб 40 йил давомида Мовароуннаҳрга ҳокимлик қилди. Бошқалар учун хаёл, орзу бўлган нарсаларнинг бари муҳайё. У замонида яшарди, аммо ғойибона муҳаббати кўкда эди. Олдинда номаълумлик, машаққат, эзгулик. Устозлар суҳбати, китоблар мутолааси унга йўл кўрсатди. Бедор ўтган тунлар, қизғин баҳс, суҳбатлар, изланишлар ўз самарасини берди. Туну-кун чидам билан коинотнинг сиру синоатлари, чигалликлари ечилиб борарди.

Буюк жаҳонгир, улуғ Амир Темурнинг севикли невараси Муҳаммад Тарағай гўдаклик чоғидаёқ зийраклиги, хотирасининг ўта кучлилиги, билимга ташналиги, тақводорлиги билан эътиборни ўзига жалб қилди. Унинг эркин хатти-ҳаракатлари, мағрурона юриши, баҳс, суҳбатлардаги журъати, теран фикрлилигига таҳсинлар айтилиб Улуғбек тахаллусига мушарраф бўлди. Илм аҳли, авлодлар унинг фан олами, маърифатдаги дарғалигини тан олиб, фалакиёт султони Мирзо Улуғбек деб эътироф этди. Келгуси йил март ойида буюк олимнинг 600 йиллиги кенг нишонланиши кутилмоқда. Шу муносабат билан газетамизда «Улуғбек осмони» рукни ташкил этиб, Улуғбек ҳаёти ва олиб борган изланишлари ҳақида туркум мақолалар ёритиб боришга қарор қилдик.

ЖАҲОНГА МАШҲУР АСАР

АБУ Райҳон Беруний мукофотининг совриндори, тарих фанлари доктори, профессор Ашраф Аҳмедов Улуғбекнинг «Зичи жадиди кўрагоний» шоҳона асарини рус ва ўзбек тилларида нашрга тайёрлади. Физика-математика фанлари номзоди Октябрь Турсунов Улуғбек расадхонасининг энг катта қурилмасини ибтидосидан интиҳосигача бевосита ўрганиб, ҳамкасблари чиғириғидан ўтказиб, бу улкан қурилиш айланани тўртдан бирини ташкил этувчи астрономик асбоб-квадрат, деган қатъий хулосани эълон қилди.

Архитектура доктори Митхат Бўлатов чуқур изланишлар олиб бориши натижасида Улуғбек расадхонаси биносининг таъмир режасини тайёрлади ва уни кўплаб хорижий юртларда кўз-кўз қилиб, мутахассислар таҳсинига сазовор бўлди.

Мирзо Улуғбек мероси ниҳоятда катта. Ана шу меросининг бири «Улуғбек зичи» муаллифга ниҳоятда катта шон-шуҳрат олиб келди ва уни оламга машҳур қилди.

Ўтмишда ҳам зижлар бўлган. Кўҳна замондан бизгача, ёзма манбаларда етиб келган илк зиж милоднинг II асрида яшаган юнон олими, фалакшунос Клавдий Птолемейга тегишлидир. Унинг «Алмажистий» асарида 1022 та юлдузнинг ўрни берилган. «Алмажистий» зижи тузилган даврдан то Улуғбек замонигача кўплаб зижлар тузилган. Уларнинг ижобий ва салбий томонларини ҳисобга олган ҳолда Улуғбек ўз замонасидаги энг мукаммал, жумладан 1018 та юлдуз ҳолатини ўз ичига олган астрономик жадвал Зичи Кўрагонийни тузади (зиж — форс тилида жадвал, Гўрогоний турк тилида куёв дегани).

Бу асар кейинчалик Америка ва Европада кўплаб тилларга таржима қилинган. «Зичи Кўрагоний»ни қўлда кўчирилган нусхалари Англия, Франция, Туркия ва Ҳиндистон кутубхоналарида, форс тилида ёзилган энг эски нусхаларидан бири Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқшунослик институтида сақланмоқда. Ана шу нодир нусхадан асарни биринчи бор рус ва ўзбек тилларига таржима қилган шарқшунос олим Ашраф Аҳмедовнинг 1991 йилда «Фан» нашриёти томонидан, буюк мутафаккирнинг ҳаёти ва фаолиятини муфассал баён қилувчи «Улуғбек» рисоласида «Зичи Кўрагоний» ҳақида кўпгина муҳим маълумотлар келтирилган. Чунончи, рисола муаллифи баён қилишича, «Улуғбек» зичи ўзининг таркибига кўра, VIII—IX асрларда бошланган астрономик анъанани давом эттирса ҳам илмий поғонаси улардан бекиёс баланддир. Бу асар кириш қисми, муқаддима ва тўрт мақоладан иборат. Улуғбек аввал зижнинг назарий қисмини ёзган, сўнг жадвалий қисми узоқ кузатишлар натижасида тузилган. Кириш қисмининг бошида Қуръони Каримдан юлдузлар ва сайёраларга таллуқли оятлар келтирилади. Зичнинг биринчи китоби етти бобдан иборат бўлиб, у эралар ва тақвимлар масаласига бағишланган. Иккинчи китоб 22 бобдан иборат, у асосан математика ва сферик астрономия масалаларига бағишланган. Зичнинг учинчи китоби 13 бобдан иборат бўлиб, фақат астрономия масалаларига тўхталган. Бунда Қуёш, Ой ва беш сайёранинг ҳаракати ҳақида баҳс юритилади. Зичнинг барча асосий жадваллари ана шу бобга таалуқлидир. Асарнинг охирги тўртинчи китоби фақат икки бобдан иборат бўлиб, у асосан илми нужумга бағишланган.

Ҳозирги кундаги маълумотларга кўра, зичнинг 120 га яқин форсий ва 15 дан ортиқ арабий нусхаси мавжуд. Шуни ҳам айтиш керакки, ўрта асрдаги ҳеч қандай астрономик ёки математик асар бунчалик кўп нусхада эмас.

Саидбаҳром АЗИЗОВ,
фалакшунос.

* *Набобот оламида*

БИР ПИЁЛА ЧОЙ УЗАТДИМ

«ЧОЙ ўзи нима?» — деган саволга кўпчилик «хушбўй ичимлик-да» деб жавоб бериши мумкин. Дарҳақиқат, чой жуда хуштаъм ичимлик. Шу боис қадимдан бизда қадрланиб келади. Лекин Шарқда чой оддий ичимликкина эмас, балки одамлар ўртасидаги илиқ муносабатнинг анъанавий белгиси ҳамдир.

Халқимизда чой номи билан боғлиқ бир неча одатлар ва меҳмоннавозликнинг турлари келиб чиққан бўлиб, бу ичимликнинг ўзига хос хусусиятлари кўплигидан далолат беради. Масалан, «Чойхона базми», «Бир пиёла чойга таклиф», «Келинчак қўлидаги чой» кабилар анъанамизга айланган.

Эрталаб туриб чой билан нонуштани қиламиз. Меҳмондорчиликни ҳам чойсиз тасаввур қилиш қийин. Уйда, кўчада, ишда у бизга қувват бахш этади. Нима учун чойга бунчалар боғланиб қолганмиз? Буни сабаби нимада, деган савол туғилиши мумкин.

Чой хушбўй бўлиши билан бир қаторда яна бир қанча хусусиятларга ҳам эга. Унинг таркибида 300 дан ошиқ моддалар бор, улар ичида энг муҳими кофеин, танин ва эфир мойларидир. Чой нимжон томирларни мустаҳкамлашда, кўтарилиб кетган қон босимини меъёрига туширишда, қизамиқда, кўкйўталда ва бод касалини тузатишда ёрдам беради. Буни кўпчилик яхши билади. Лекин унинг бошқа яна бир қанча хусусиятлари ҳам мавжуд. Масалан, кўк чой кукуни куйган жойни тузатади. Қуруқ кўк чой йўлда киши кўнгли беҳузур бўлганда ёрдам беради. Бунинг учун ярим чой қошиқ қуруқ чойни чайнашнинг ўзи кифоя. Бактериал хоссаларига мувофиқ қуюқ дамланган кўк чой яра ва шамоллашда фойдалидир.

Маълумки, бир пиёла чой кучни тиклаб, қувватни оширади. Агар бир бўлак оқ қанд ташласангиз, унинг қуввати 25, бир ош қошиқда сут қўшсангиз 40 гача ошиши мумкин. Бундан кўриниб турибдики, чойнинг мазаси ва тўйимлилигини оширишнинг бир қанча усуллари ҳам бор экан.

Ҳаво ҳарорати совуқ бўлганда чой ичсангиз танангиз исишини неча бор синаб кўргансиз. Иссиқ пайтларда ичилган чой эса салқинлатади. Қорин очликда чой ичилса бироз таскин топилади, таомдан сўнг овқатни ҳазм қилдиради. Барча ичимликлар ичида чанқовбосдиси ҳам чой ҳисобланади. Ишдан чарчаб келиб, ичилган чой яхши ҳордиқ, уйқу босганда кишига сергаклик беради. Уйқудан кейин чой ичилса, чеҳрани очади.

Чойнинг ажойиб хусусиятлари ҳатто шоирларни ҳам илҳомлантирган. У ҳақда талайгина шеърлар битилган. Жумладан, XIX асрда бухоролик шоир Шоҳ Ниёз Бухорий «Чойнома» номли достон ҳам ёзган.

Хуллас, чой шундай неъматки, у асабларга ором бериб, кишини бардам-бақувват қилади. Шунинг учун ҳам халқимиз чойни севади.

Б. МАЖИДОВ.

* *Бўш вақтларда*

ТОПҚИРЛИГИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

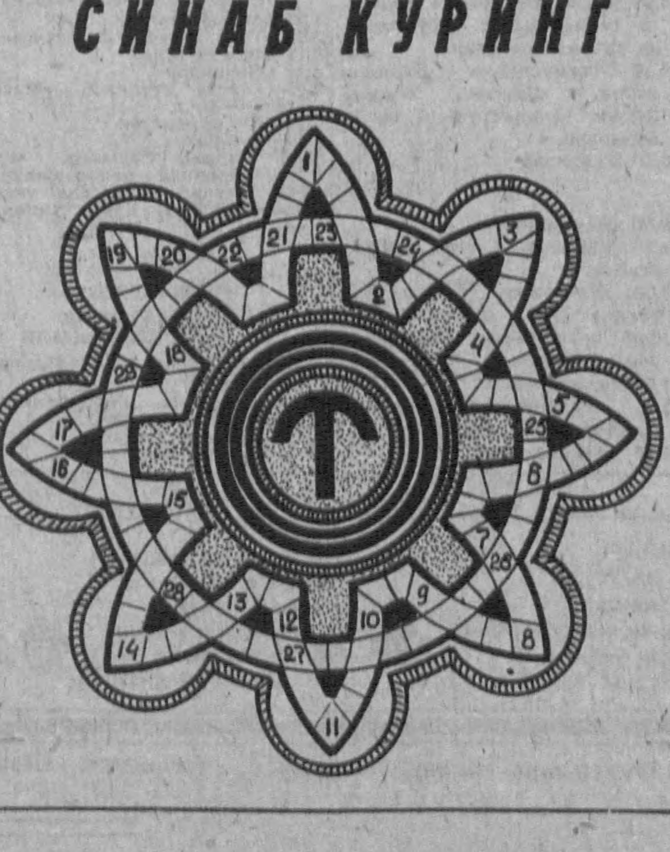

1. ЎЗБЕКИСТОН халқ рассоми. 2. Дуторчи-созанда, халқ куйлари устаси. 3. Маълумот ёзиш учун белгиланган расмий варақ. 4. Ўзбек олими, шоир ва драматург. 5. Йиртқич ҳайвон. 6. Тошкентнинг тўрт даҳасидан бири. 7. Ғайри қонуний фойда. 8. Ўзбек шоираси, драматург. 9. Эстрада дастаси. 10. Яккасарой туманидаги махсус балиқ дўкони. 11. Рўзғор буюми. 12. Дон экини. 13. Тожикистон ойнаи жаҳони кўрсатуви. 14. «Ўзбекфильм» киностудиясининг моҳир актёри. 15. Бажарилиши лозим бўлган топшириқ. 16. Юз йил. 17. Новвойчилик анжоми. 18. Суюқ овқат. 19. Сув ўзани. 20. Қизлар исми. 21. Ботир Зокиров асос солган ижодий жамоа. 22. Узум нави. 23. Мақом шўъбаларидан бири. 24. Собир Раҳимов туманидаги турар жой даҳаси. 25. Ҳиндистон давлат арбоби. Биринчи ўзбек газетаси. 27. Муқимий театрининг саҳна асари. 28. Тошкентнинг шимолий қисмидаги археологик ёдгорлик. 29. Шаҳар транспорти тури.

Тузувчи Фаёз АБДУҚАҲҲОР ўғли.

* *Ҳикмат—бир ҳовуч олтин*

ИБРАТЛИ САВОЛ-ЖАВОБЛАР

БИР эзма киши касал кўргани бориб, узоқ ўтириб қолибди ва касалдан:

— Кўнглинг нимани истаса айт, дарҳол муҳайё қиламан, — деб керилибди.

— Кўнглим шуни истайдики, — дебди касал, — ўлсаму сенинг дийдорингни кўрмасам!

* * *

БИР хасисдан:

— Ким энг довюрак одам деб биласан? — деб сўрашса, у:

— Уйида одамларнинг қасур-қусур қилиб овқат еяётган товушини эшитиб ўтакаси ёрилмаган одамни, — деб жавоб берибди.

* * *

БИР кўрнинг хунуккина хотини бор экан. Хотини эрига бир куни:

— Қани энди кўзинг бўлсаю, менинг ҳусну жамолимни кўрсанг экан, — деди, Шунда эри:

— Оғзингни юм. Ҳусну жамолинг бўлганда менга ўхшаган кўрга тегармидинг! — дебди.

* * *

БИР давлатманд киши ҳаётлигида ўзига сағана қурдирибди. Сағана битгандан кейин устани чақириб:

— Бу иморатнинг мукаммал бўлиши учун яна нима даркор — деса, уста:

— Фақат сизнинг муборак жасадингиз! — деб жавоб берган экан.

Муҳайё НАСРИДДИНОВА.

* *Янги томошалар*

«Шум бола» «Ҳамза»га келди

МИНГ марталаб ҳақсиз, бу спектакль аввало ёш томошабинлар театрига мўлжалланганлиги, қолаверса, шум бола ролини Ўзбекистон халқ артисти Хайрулла Саъдиев қиёмига етказиб ижро этгани барчага маълум.

Шундай бўлса-да, отахон театрда «Шум бола»нинг қайта туғилиши томошабинлар учун янгилик, айни чоқда манзур ҳам бўлди. Мазкур саҳна асари ўзининг ажойиб юмор ва сатира билан суғорилгани ҳамда дилрабо қўшиқ ва гўзал рақсларга бой бўлгани томошабинларга кўтаринки руҳ, яхши кайфият бағишлади. Премьерадаги истеъдодли актёрларнинг бир вақтнинг ўзида бир неча тимсолларни яратиб, ижро этишлари синчков томошабинлар эътиборидан четда қолмади.

Бу янги руҳ касб этган асарнинг энг катта ютуқларидан бири, бош ролни ёш актриса Мадинахон Мухторова зўр маҳорат билан ижро этганидир. Шу кунгача шум бола тимсолини йигитларгина муваффақият билан ижро этиб келишган эди, холос. Эндиликда бу «қаҳрамон»ни Мадинахон ҳам ўзига хос услуби, бетакрор ҳатти-ҳаракатлари, ажойиб талқинлари билан шундай ижро этдики, натижада асар ниҳоясигача сергакроқ томошабин ҳам уни гримчи аёл киши эканлигини пайқамай қолади. Асардаги бетакрор тимсолларни томошабинларга манзур қилишда Абдураим Абдувоҳидов, Фатхулла Маъсудов, Равшан Толипов, Зуҳра Ашуроваларнинг хизматлари айниқса катта бўлди.

Дили ОРОМ.

СУРАТДА: «Шум бола» томошасидан лавҳалар.

Даврон Аҳмад суратлари.

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

БУНДАН олтмиш беш йилча илгари чех ёзувчиси Карел Чапек ҳис ва хусусиятлари одамга ўхшамайдиган, лекин одамсифат автоматларни ўйлаб чиқариб, уларни бадиий асар қаҳрамонлари қилиб олди. Шу-шу темир одамлар ҳақида ёзиш одат тусига кирди. Ҳар қайси саргузашт ёзувчи ўзи ўйлаганча, бошқа ҳеч кимникига ўхшамайдиган темир одамларни кашф қилаверди.

* * *

АҚЛИЙ тараққиёт билан бош мия оғирлиги ўртасида бевосита боғлиқлик йўқ. Шундай воқеалар маълумки, истеъдодли кишилар миясининг оғирлиги мўътадил (масалан, Тургенев миясининг оғирлиги — 2012 грамм, Бетховенники — 1720 грамм, Павловники — 1653 грамм, Менделеевники — 1571 грамм) бўлибгина қолмай, ҳатто уларнинг мияси енгил ҳамдир. Масалан, Бунзенники 1295 грамм, Гамбеттаники — 1160 грамм, Франсники — 1017 грамм.

Акбар АЛИЕВ тайёрлади.

БУ саволга ҳеч иккиланмасдан «ҳа» деб жавоб бериш мумкин. Фараз қилинг балиқларга рангларнинг фарқига боришни ўргатмоқчисиз. Бироқ, балиқ ҳали уруғдан чиққан пайтиданоқ рангларни ажрата олади. Уни муайян белги ёки ишора бўйича озиқланишга ўргатса бўлади. Балиқлар ҳаммадан кўра тоза, ёрқин, яъни бинафша, яшил ва зангори рангни яхши фарқлайди. Ҳатто бир хил рангнинг ҳар хил тусини ҳам бир-биридан ажрата олади. Текширишлар шуни кўрсатдики, балиқларнинг тусларни фарқ қилиш қобилияти одамникидан қолишмайди. Аквариумга бирор рангдаги диск туширилган пайтдагина озиқланишга ўргатилган балиқлар бу машқни бир неча ҳафтагача, баъзилари ҳатто бир ойдан кўпроқ хотираларида сақлайди.

Балиқлар айни озиқланиш олдидан аквариумга туширилган ишора буюмнинг шаклини ҳам ажрата билади. Улар доира билан квадратнинг ёки квадрат билан крестнинг фарқига боради, ҳатто доира билан ясси, яъни эллипс шаклни ҳам адаштирмайди. Тошбош балиқча билан олабуғи балиғи бу жиҳатдан энг қобилиятли бўлиб чиқди.

Олабуғи балиғи қармоққа илинганида ўзининг қандай емга учраганлигини эслаб қолганмикин? Инглиз тадқиқотчиси Клиффорд Боуэр Шоу шуни билишга қарор қилди. ҳамда уни эслаб қолганлигига амин бўлди. Чунки у чувалчангли қармоқни аквариумга туширганда олабуғи қармоққа яқин йўламади. Лекин чувалчанг плитка устига қўйилганда балиқ уни бир зумда ямлаб ютди.

* *Ажойиботлар қомуси*

БАЛИҚЛАР ҚЎЛГА ЎРГАНАДИМИ?

Махсус ўргатилган тошбош ва олтин балиқчалар тўғридан-тўғри эгасининг қўлидан озиқланишни одат қилишган: агар шу озиқни бегона киши берса балиқлар ўзларини четга олиб қочишади.

Аквалангистлар ўтказган тажрибадан шу нарса маълум бўлдики, балиқчалар ўзига қарашли одамни ўзгалардан яхши ажратади, яъни танийди.

«Мана, олтин балиқча сузиб юрган аквариумга кичкинагина фанер парчаси туширилди, сув бетидаги қалин фанер устига чумоли тухумлари уйиб қўйилади, фанернинг бир четига ингичка каноп тортилиб, унинг бир учини аквариумга туширилади. Олтин балиқча канопнинг сувўтлар ёпишган учини узиб олишга жуда тез ўрганади. Балиқча канопни қаттиқроқ тортганда, фанер қийшайиб, устидаги чумоли тухумлари сувга тўкилади. Балиқча уларни маза қилиб ейди. Шундан кейин у танқис озиқнинг хумори тутганида канопнинг учини тортадиган бўлиб қолади». Қаранг, балиқни ўргатиш учун битта тажриба кифоя қилди.

Шунингдек олтин балиқларни, буйруқ бўйича, гардиш ичидан сузиб ўтишга ёки сувда ўмбалоқ ошиб ўйнашга ҳам ўргатиш мумкин. Калифорнияда фавворали ҳовузда яшовчи олабуғи балиғи ҳуштак чалиниши билан гардиш орқали ўтадиган бўлган, кейин у бундан ҳам мураккаброқ машқлар қилган. Жумладан балиқ сувдан ирғиб чиқиб «устози» — боғ қоровулининг ёзилиб турган кафтларига «қўнар» ва томоша кўрсатгани учун мукофот сифатида берилган озиқни кафтларда турганича маза қилиб ерди. Бу ҳақдаги қизиқарли воқеалар таниқли ихтиолог У. С. Берриджнинг «Ҳаммаси балиқ ҳақида» номли китобидан ўқиш мумкин.

Балиқларнинг ичида олабуғи, тошбош, зоғора ва олтин балиқлар бошқаларга қараганда қобилиятлироқ бўлиб, қўлга тез ўрганади. Бироқ, тажриба ўтказувчилар катта имкониятга эга эмас. Чунки улар учун керакли юқоридагидек турлари оз, шунга кўра улар чучук сувда яшайдиган балиқларнигина танлашади. Балки денгиз балиқлари улардан ҳам қобилиятлироқдир. Бўлиши мумкин. Йўқса, Флорида штатининг фуқароси Раул Васкас Флоридадаги аквариумда йиртқич балиқ баррамудани бир ҳафта ичида «ҳушмуомала»ликка ўргата олмасди.

Тилов ЕДГОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Зоология институтининг катта илмий ходими, биология фанлари номзоди.

* *Турфа олам*

УЙҚУСИ «ШИРИН»ЛАР

ШВЕЙЦАРИЯНИНГ Цюрих шаҳридаги ҳайвонот боғининг раҳбари профессор Хедигер жониворлар уйқусини узоқ йиллар давомида кузатиши натижасида талайгина қизиқарли маълумотлар тўплаган. Маълум бўлишича ваҳимачи кўршапалакларнинг айрим турлари фақат кўзларинигина эмас, ҳатто қулоқларини ҳам беркитиб ухлашар экан. Бу ҳолатни тўполончи маймунларнинг айримларида ҳам учратиш мумкин. Профессор Хедигернинг яна таъкидлашича, ҳайвонлар ухлаганда ҳам хавфни сеза оладиган махсус сезгилари мунтазам «ишлаб» турар экан. Тоғнинг бир бўлагини эслатувчи меҳрибон жонивор фил ухлаганда бошига иккинчи оғир оёғини қўйса ҳам пинаги бузилмайди. Бироқ ўзига хавфли туюлган шитирлаш, сичқон у ёқда турсин, чаён ингичка оёқларининг биринчи одими ерга урилган заҳоти безовталаниб уйғониб кетади.

«ХОТИРЖАМ» ЭРКАКЛАР

СТАТИСТИКАНИНГ таъкидлашича, эркаклар аёлларга нисбатан ўн йил кам умр кўришади. Чет эллик тиббиёт ходимлари илмий ишларининг натижасига қараганда, бунинг асосий сабаби эркакларнинг кўпчилиги ўз соғлиқларига бефарқ эканлиқларидадир. Айримлари эса соғлиғига салгина путур етгандаёқ шубҳага тушиб қоладилар. Чунки ўзларини ҳамиша соғлом ҳис қиладилар-да. Табиийки, ҳар икки ҳолат ҳам бир хил самара беради.

ТИНИБ-ТИНЧИМАС СОҲИБЖАМОЛЛАР

МИЛАНДАГИ Бакконий дорилфунуни профессори Северино Салвемини текшириб таъкидлашича, италья аёллари ишда юқори поғоналарга эркакларга нисбатан бир неча йил аввал эришишади. Сабаби раҳбарлик лавозимида ишлаётган аёллар ҳафтанинг 48 соатини ўз иш жойларида ўтказишса, 12 соатини эса уй ишларига, қолаверса дам олишга сарфлашади. Қизиғи шундаки, меҳнат роҳат келтиради, деганларидек итальян хотин-қизлари барибир бир қиёфада ғайратли ва дилбар, қувноқлигича жилмайиб тураверишади.

Дилдора ОРИПОВА.

* *Бу—қизиқ*

ЗАРАРКУНАНДАГА ҲАЙКАЛ

АМЕРИКА Қўшма Штатларининг Алабама штатидаги Энтерпрайз шаҳрида галати ҳайкал бор. Унда аёл киши қўлини юқорига кўтариб кўсак қуртини ушлаб тургани тасвирланган. Хўш, бу зараркунандага шунчалик ҳурмат кўрсатишнинг боиси нимада? Маълум бўлишича асримизнинг бошларида Американинг жанубида шу қўнғиз пахта ўсимлигига катта зарар етказган. Зараркунандани йўқ қилишнинг чорасини тополмаган фермерлар жадал суръатда бошқа экинлар экишга киришганлар. Шундан кейин уларнинг ишлари юришгандан юришиб кетган. Катта бойликка эришишга «маслаҳат берган» қўнғизга миннатдорчилик сифатида фермерлар 1915 йили унга ҳайкал ўрнатишган.

ФЕВРАЛНИ ҚИСҚАРТИРГАН КИМ?

ЙИЛ тақвимида ойлар навбати билан бири 30 кун бўлса, кейингиси 31 кун дея кўрсатилган. Бироқ июль ва август ойлари кетма-кет 31 кун қилиб белгиланган. Бунинг сабаби нимада? Июль ойининг бундай аталиши қадимги Рим ҳукмдори Гай Юлий Цезарнинг номи билан аталган. Чунки сенат Цезарь туғилган Квинтилис ойи унинг ҳурмати учун Юлиус деб номланган эди. Цезарнинг жиян невараси Август ҳам ўз даврида қаттиққўл ҳукмдор бўлган. Сенат унинг ҳам номини мангу қолдириш учун у туғилган Секстилис ойини Августис номи билан ўзгартирган ва Юлиан тақвимини тасдиқлаганда Секстилис ойини 30 кун қилиб белгилаган. Бироқ манман, такаббур Август тоғасининг бу ёрлиғини ўзгартирган. У ўзи туғилган ой 31 кундан иборат бўлишини истаган эди. Шунга кўра ўзининг номи берилган ойни февраль ойи ҳисобидан бир кунга узайтирган. Эрамизга қадар бўлган 27-йилги Рим императори Августнинг номи шундай қилиб сақланиб қолди.

Қидирбой ТУЛАБОЕВ.

МАОРИФ СОҲАСИДАГИ БИРИНЧИЛАР

◎ Ўзбекистоннинг турли вилоятларида биринчи мактабгача тарбия муассасалари турли вақтларда очилган. 1918 йилда Тошкентнинг Эски шаҳар қисмида ўзбек болалари учун тўртта, 1919 йилда эса Самарқандда иккита болалар боғчаси ташкил этилди.

◎ Илғор ўқитувчиларнинг яқиндан берган ёрдами билан Туркистон ҳукумати Тошкент, Самарқанд ва Фарғонада махсус курслар очди. Мазкур курсларда дастлабки педагог мутахассислар тайёрланиб, биринчи мактаблар иш бошлади. 1924 йилда Республикамиз ҳудудида 907 та мактаб бўлиб, уларда 75 мингдан ортиқ бола таълим олар эди.

◎ Ўзбек хотин-қизларидан ўқитувчилар тайёрлаш мақсадида 1920/21 ўқув йилида Тошкентда илк бор ўзбек хотин-қизлар маориф институти очилди. Орадан кўп ўтмай бундай олийгоҳ Самарқандда ҳам ташкил этилди.

◎ Ўзбекистон ташкил қилинган биринчи йиллардаги юқори синфли ўзбек мактаблари, масалан Бешёғочдаги ўзбек намуна-тажриба мактаби, Ҳамза театри яқинида жойлашган Навоий номли ўзбек 2-босқич мактаби тажриба билим даргоҳлари тусида эди.

◎ Халқ маорифи институтлари илк марта Тошкент шаҳрида очилди. Булар К. Тимирязов номидаги маориф институти, ўзбек хотин-қизлар маориф институти, ўзбек эрлар маориф институти, қозоқ ва турк-татар маориф институтлари эди.

◎ 1941 йил январь ойида Тошкентда ўтказилган биринчи республика педагогика анжумани таълим-тарбия ишларини муҳокама қилди. Анжуманнинг мақсади болаларга намунали таълим-тарбия бериш ва ўқувчилар ўртасида онгли интизомни мустаҳкамлашдаги тажрибаларни аниқлаш ва оммалаштиришдан иборат эди.

◎ 1944 йилнинг апрель ойида мактабгача тарбия бўйича республика биринчи илмий тажриба анжумани ўтказилди. Анжуманда қилинган маърузалар болалар боғчаларининг байналмилал, меҳнат ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги тажрибаларга якун ясади.

◎ 1948 йилда Тошкентдаги кундузги ва кечки муаллимлар тайёрлаш институтларининг хорижий тиллар факультетлари қошида чет эл тиллари педагогика институти очилди. Мазкур илмий даргоҳ 1949 йилда Ўзбекистон мактаблари учун биринчи маротаба 46 нафар малакали ўқитувчилар тайёрлаб берди.

◎ 1949 йил январь ойида Тошкентда ўзбек ўрта мактаблари адабиёт ўқитувчиларининг дастур-методика масалаларига бағишланган биринчи республика кенгаши бўлди. Бундай кенгашлар илгарилари фақатгина орфография лойиҳаларини муҳокама қилиш учун чақирилар эди.

Шавкат САЪДИЕВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 9. VIII

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Меҳнат — ижтимоий муҳофаза мезони».
18.40 «Тошкент». Телефильм.
18.50 «Оламни асранг».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Анъаналар этади давом». Мусиқий кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.45 В. Шекспир. «Кориолан». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Миришкорлар».
20.25 «Билиб қўйган яхши».
20.45 «Таваккал Қодиров куйлайди». Фильм-концерт.
21.10 Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
21.25 «Тақдирнинг қўлингда». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 Ёш томошабин театри. И. Тургенев. «Му-му». Ленинград Давлат академик Малий драма театрининг фильм-спектакли.
10.15 «Мавзу».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Гол».

* * *

13.00 Сув спорти турлари бўйича Европа чемпионати. Сув полоси. Хотин-қизлар. Финал: Сузиш. Англиядан кўрсатилади.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Иш».
15.20 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси (Англия).
15.45 Н. Римский-Корсаков. Гомердан прелюдия-кантата.
16.00 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 18-кўрсатув.
16.15 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Мусиқий жилолар».
17.45 «Гол».
18.15 «Резонанс» студияси таништиради.
18.45 «Беш қиз Парижда». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Франция, Швейцария, Германия, Италия телекомпаниялари ҳамкорлигида яратилган).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Рус балетининг юлдузлари». Кўп серияли телевизион мусиқий фильм премьераси. 7-фильм.
21.30 «Спорт уик-энди».
21.45 «Янги студия» таништиради: «Джем-сейшн». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Россияда бизнес.
8.30 Тонгги концерт.
8.45 «Москвадан гапирамиз».
9.25 «Эски кўҳна ленталар...».
9.55 Сув спорти турлари бўйича Европа чемпионати. Сув полоси. Эркаклар. Финал.
10.55 Хонаки экран. «Ёлғизларга ётоқхона ажратилади». Бадиий фильм.
12.20 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.45 Кундузги сеанс. «Қуролланган ва ўта хавфли». Бадиий фильм.
14.20 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси.
14.50 Янгиликлар.
15.05 «Бола тилидан...».
15.35 «Лидия Русланова. Зое кетган беш йил». 1-кўрсатув (такрор.).
16.30 «Услуб».

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Қурол билан тунаш». «Криминал ҳодисалар» туркумидан.
20.00 «Ҳақиқат онлари».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Қутқариш хизмати-911».
22.25 Трансросэфир. «Европа—Осиё».
23.10 Тунги салон.

Сешанба, 10. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Билиб қўйган яхши».
7.50 «Велосипед қочиб кетди». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 Эстрада концерти.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Насриддин Хўжандда». Бадиий фильм.
10.30 «Мустақиллик ва жаҳон тиллари».
11.00 «Саноатимиз одимлари».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.40 «Нилуфарнинг рақслари».
18.55 «Санъат оламида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Бухоро Давлат филармонияси артистларининг концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.45 «Ҳаёт учун хавфли». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Хоразм». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Дебют».
20.10 «Бумеранг».
20.50 «Муз устида». Телефильм.
21.20 Танго оҳанглари.
21.45 Эълонлар.
21.50 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Тингланг, томоша қилинг...».
8.40 Мультфильм.
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.35 «Инсон ва қонун».
10.05 «Сариқ дарё». Ўн серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 3-серия.
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 Болалар учун фильм. «Петров ва Васечкинларнинг ажойиб ҳамда ғаройиб саргузаштлари». 1-серия.
12.25 «Мовий лампаслар». Телефильм премьераси (Самара).
12.55 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Конверсия ва бозор».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 «Мактуб». Телефильм премьераси (Вятка).
16.00 «Қадрдон Бежин Луг».
16.10 «Стартинейджер».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ҳоким ҳузурида меҳмонда. Татаристон Республикаси Президенти М. Шаймиев» кўрсатувини таништиради.
18.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Останкино» хит-паради.
21.40 «Пепси» стилидаги мусиқа. Жексонлар. Американча орзу». Беш серияли телефильм премьераси. 2-серия.
22.40 Ҳужжатли фильм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Рок-н-ролл ТВ».
00.25 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Ҳақиқат онлари».

* * *

11.00 Хонаки экран». «Ўлим зонаси». Бадиий фильм (АҚШ).
12.30 Мульти-пульти.
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 Россия телевидениесининг сара асарлари. «Оқ қарға».
13.55 «Мусиқа йирик планда».
14.40 Янгиликлар.
14.55 «Рост» студияси. «Яшил мактаб».
15.30 «Танаффус». Ника куйлайди.
15.40 Санъат майдони. «Санкт-Петербург» оркестри.
16.25 Ҳақиқат посбонлари. «Петербург қалби».

*

17.00—18.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.45 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 203-серия.
19.35 «Динозаврга айланмайлик».
19.50 Катталар учун мультфильм.
20.00 «Россияни қандай қилиб эпақага келтириш мумкин?».
20.45 «Жаноблар-ўртоқлар».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Ватаним менинг». Державин уйи.
22.00 Трансросэфир. «Қандай яшаяпсан, Уфа?».
22.45 «Грузия довони».
23.10 «Туғилган кунингиз билан ёки Орфейнинг қайтиши».

Чоршанба, 11. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
7.40 Ер ва диёр тароналари.
8.00 Дунё воқеалари.
8.10 «Қувноқ болалар».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 Болалар учун. «Оромгоҳлар қўйнида».
9.40 «Касбга меҳр». Тошкент коммунал хўжалиги ва қурилиш техникуми.
10.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичик корхоналарнинг катта истиқболи».
18.40 «Тадқиқот ва ҳамкорлик».
19.10 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Кабутарим». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Улуғбек даври». Муҳаммад Тарағай Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.45 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. Замонавий ўзбек халқ қўшиқларининг «Анор» телевизион кўрик-танлови.
22.45 «Келин». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.00 «Шуҳрат Йўлдошев ижро этади». Телефильм.
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.35 В. Моцарт. «Сеҳрли най» А. Навоий номли Ўзбек Давлат академик опера ва балет Катта театрида. Мавсум очилишига.
21.45 «Севги афсонаси». Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Домисолька».
8.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Савдо кўприги».
10.00 «Сариқ дарё». Ўн серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 4-серия.
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 Болалар учун фильм. «Петров ва Васечкинларнинг ажойиб ҳамда ғаройиб саргузаштлари». 2-серия.
12.30 «Сирли ҳокимият...». Телефильм премьераси («Дентелефильм»).
12.55 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 «Танишинг: «Юнпресс».
16.00 «Клуб 700».
16.30 «Телеёдномалар».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ишонч ёрлиғи» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра».
19.00 «Кремль деворлари ортида».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Футбол. Россия чемпионати. «Локомотив» (Нижний Новгород) — «Спартак» (Москва). Нижний Новгороддан кўрсатилади.
22.00 «93-йил авлоди». Биринчи Москва халқаро мусиқа фестивали.
23.00 Янгиликлар.
23.40 Санкт-Петербург эшкакли марафони.
23.55 «МТУ».
00.55 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 11 август куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 14.50 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.50 «Услуб».
15.20 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.05 «Лидия Русланова. Зое кетган беш йил», 2-кўрсатув (такрор.).

*

17.00—18.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 204-серия.
19.30 «Сиз яратган боғ».
20.05 «Бизнес ва сиёсат».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Ксюша» ҳузурида.
21.55 «Қалбида эътиқод билан...».
22.25 «Шаҳарча».
22.50 Смоленскда авангардчилар фестивали.
23.25 Криминал хабарлар экрани.
23.35 «Винил чангалзорлари».

Пайшанба, 12. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Қўшиқ ва яллалар.
7.50 Шифокор маслаҳати.
8.00 «Дайди тўтининг қайтиши». Мультфильм.
8.10 «Танбур». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
9.10 Болалар учун фильм. «Қувноқ воқеалар».
10.35 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.50 Футбол. «Пахтакор-79». Хотира турнири. Финал. Репортаж.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Табиат алифбоси».
18.45 «Ёшлик» студияси. «Балоғат ёшида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Улоқ». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Абдулҳай Каримов куйлайди.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.45 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Кўнгилда Ватан». Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидан тайёрланган кўрсатув.
22.45 «Оққўнгил кишилар». Бадиий фильм.
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.05 «Шарқ лирикаси».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Лавҳа.
20.00 «Тошкент оқшомлари».
21.15 Эълонлар.
21.20 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Жаҳон халқлари ижоди. Ҳиндистон санъати.
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.35 «Боқий куёш». Славянскдан кўрсатилади (Украина).
10.05 «Сариқ дарё». Ўн серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 5-серия.
11.00 Янгиликлар.
12.55 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 К. Дебюсси. Флейта, альт ва арфа ижроси учун соната.
16.00 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 19-кўрсатув.
16.10 «Джем».
16.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар» (давоми).
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Кинопанорама».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Ёдда қолган фильмлар. «Катта опам». Бадиий фильм («Мосфильм», 1966 й.).
22.15 «Модалар афсунгари».
22.45 Халқ оҳанглари.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Орол». Экспериментал мусиқий кўрсатув.
24.00 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Бизнес ва сиёсат».
8.55 Тонгги концерт.
9.10 «Маъқуллаймиз». Ёзувчи М. Мишин бенефиси.
10.25 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 204-серия.
11.15 Мульти-пульти.
11.40 «Сўнаётган юлдузми?».
12.10 Тула оҳанглари.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.15 Россия телевидениесининг сара асарлари. «Оқ қарға».
13.50 «Мусиқа йирик планда».
14.20 Янгиликлар.
14.35 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
15.05 Трансросэфир. «Вернисаж».
15.35 «Уз манзили».
16.05 «Терминал».
16.35 «Репортёр».
16.50 Спорт кўрсатуви.

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 205-серия.
19.55 «Шундай биржа бор».
20.10 «Фортуна». Александр Малинин куйлайди.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «М-трест».
21.40 «Осойишта-уй».
22.35 «Осойишта уй» (давоми).
23.35 Криминал хабарлар экрани.
23.45 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

Жума, 13. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Лўли». Телефильм.
7.50 Мутахассис маслаҳати.
8.00 Халқ ижодиёти.
8.20 «Леопард учун уй». Мультфильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Болалар учун фильм. «Бор экан-да, йўқ экан...»
10.20 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
10.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Ишонч».
18.55 «Замин саховати».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Одобнома».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.45 «Истеъдод». Маъмуржон Тўхтасинов.
22.45 «Ретро». «Тонг олдидан» бадиий фильмининг намойиши.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

17.00 АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ

● ЎзТВ II

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Туш улашувчи». Телевизион бадиий фильм.
10.10 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан, такрор.).
10.50 «Шеърият альбоми». Осип Мандельштам.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Филча». Қўғирчоқ Катта театри фильм-спектаклининг премьераси (Санкт-Петербург, «Панорама» студияси).
12.25 «Колумб ва Леонардо». Ҳужжатли фильм премьераси («Экран», «Чеккофильм», Италия).
12.55 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал. 9 ва 10-сериялар.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ҳайвонот оламида». Режиссёр А. Зигурди фильмлари. «Рикки-Тикки-Тави».
16.20 «Бизнинг мусиқий клуб».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Рус қайинининг новдаси» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.15 «Вагон-03».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. «Сунни». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
21.40 «Телевидение: бугун ва эртага».
22.35 «Максима».
23.00 Янгиликлар.

«ВИД» таништиради:

23.40 «Авто-шоу».
23.55 «Х» программаси.
00.20 «Мен деярли машҳурман».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Параллеллар.
8.15 «Осойишта уй».
9.10 «Сиз яратган боғ».
9.40 «Ҳайвонот оламида».
10.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 205-серия.
11.30 Мульти-пульти.
11.40 Михаил Таничнинг «Олтин диски».
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 Янгиликлар.
13.25 «Рост» студияси. «Космос сабоқлари», «Азаматлар».
13.55 Жума кунлари Дисней. «Бўрсиқ билан гаплашган бола». Бадиий фильм. 2-серия.
14.45 Ҳужжатли фильм.
15.15 Россия телевизион театри. «Хотиралар».

*

17.00—19.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.45 Халқаро арман ансамблининг тузилишига бағишланган тантанали дўстлик концерти.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.35 «Трансросэфир».
22.05 Телеэкранда премьера. «Рок услубидаги фожиа». Бадиий фильм. 1-серия.
23.25 «Келинг, аниқлаб олайлик».
23.40 «Рок услубидаги фожиа». Бадиий фильм. 2-серия.

Шанба, 14. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Қўшиқ билан бошланар тонгим».
8.00 Дунё воқеалари.
8.10 Шифокор маслаҳати.
8.20 «Бир куни саҳрода». Мультфильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Ёз кунларининг бирида». Бадиий фильм.
10.15 «Соғломлаштириш масканлари».
10.45 «Оналар мактаби».
11.20 Ўсмирлар учун. «Гўзаллик гулшани».
11.50 «Шоликорларнинг долзарб вазифалари».
12.20 «Ажойиб тақдирли кишилар». Азиз Ҳамидов таваллудининг 75 йиллигига.
12.55 «Ҳужжатли экран». Кинокўрсатув.
13.40 «Истиқлол куртаклари».
14.10 «Мерос». «Алпомиш» достони.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
18.30 «Илҳом лаҳзалари». Ҳайкалтарош Жўлдосбек Қуттимуродов.
19.00 Футбол майдонларида.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 «Учқур отлар». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Сайёра Назирова куйлайди.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 «Мусиқа жавони».
22.25 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Самарқанд вилояти.
24.00 «Тунги ёрду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

17.00 АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 7.30, 14.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 Мультфильм.
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Спорт-имконият».
8.05 «Марафон-15» таништиради.
8.30 «Эльдорадо».
9.00 Шанба кунги дастхат.
9.30 Экологик кўрсатув.
9.45 Тиббиёт ҳамма учун.
10.25 «Мусиқа манбалари».
10.55 «Цирк галактикаси». Л. Енгибаров номли танлов.
11.45 «Ўтмишда». Бадиий фильм («Мосфильм», 1947 й.).
13.30 «Марказий экспресс». Европа тележурнали.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Монро ва Мадонна».
15.15 «Ҳокимият сиймоси».
15.30 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьреаси.
15.55 «Ипак йўли» гўзали». Алматидан кўрсатилади.
16.25 Композитор П. Аедоницкийнинг ижодий кечаси.
17.35 «Пул ва сиёсат».
18.05 Сизга аталган учрашув.
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Хьюстон рицарлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар.
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Зангори ва кулранг». Телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
21.20 «Резонанс» студияси таништиради: «Канкан».
21.40 «Аншлаг. Аншлаг».
23.00 Янгиликлар.

«Сновидение» тунги канали

23.35 «Овозалар». Юлдузлар ҳаётидан.
24.00 «Спорт».
00.20 «Тунги хит».
01.05 «Рок-программа».
01.25 «Эпитафия». Даҳшатли фильм (АҚШ).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.55 «Ҳали англанмаган коинот».
8.25 «Рост» студияси. «Гўзал қизлар», «Бизнинг «Аралаш».
8.55 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
9.40 Хонаки экран. «Изқувар». Бадиий фильм.

*

11.10—14.15

«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

11.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
11.20 Покистон Республикаси мустақиллиги куни.
12.05 «Безнен мирас» (татар тилида).
12.50 «Детективлар оламида. Англия».
13.25 «Рангинкамон» (тожик тилида).
14.00 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.15 «Изабель». Дам олиш викторинаси.
15.00 Театр сафари. «Синов тоши». «Салтиков-Шчедрин» фестивали.
15.45 «Уз ишининг усталари».

*

16.30—18.15

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.15 Киноқисса. «Мени бахтли келажак сари чорла». Бадиий фильм.
19.50 «Фильм-премьер».
20.05 «Мутлақо махфий».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «К-2» таништиради. «Америка юлдузлари».
22.00 «Маски-шоу».
22.30 Спорт кўрсатуви.
22.35 Россия телевизион театри. «Шопен, 2-соната».
23.55 «Каунтдаун». Оммабоп куйлар янгиликлари.

Якшанба, 15. VIII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.30 Болалар учун. «Тонгги салом».
9.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 28—29-сериялар.
10.30 «Қирқ ҳунар ҳам оз».
11.15 «Ёшлик» студияси. «Истиқлол гуллари».
11.45 «Иқтисодий ислоҳот — давр талаби».
12.05 Қўқон шаҳар «Саравгул» ансамблининг концерти.
12.45 «Ватанпарвар».
13.25 «Шеърият дафтаридан». Тўлқин, Жўра Алимардон.
13.45 «Олий таълим истиқболлари».
14.20 Футбол. Ўзбекистон кубоги (ёзиб олинган).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ғаройиб бочка», «Соябон — менинг ҳамроҳим». Мультфильмлар.
18.20 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.10 «Унутилган ўйинлар». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 «Мустақиллик одимлари».
20.05 «Ойнаи жаҳонда...».
20.20 «Ҳордиқ». Дам олиш кўрсатуви.
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 «Мустақиллик одимлари».
21.45 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Сирдарё вилояти.
22.45 «Операция «Ы» ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Кинокомедия.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

7.00—12.00

* * *

17.00—23.30
АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.40, 18.00, 21.45, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Авто-шоу».
7.45 «Технодром».
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Спортлото» тиражи.
9.45 «Тонг юлдузи».
10.35 «Ҳарбий ревю».
11.05 «Яна халқаро телевизион анжуман...».
11.35 «Детектив-лэнд».
12.30 «Қишлоққа бобомникига...». Телефильм премьераси (Владикавказ).

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасьональ» канали таништиради:

13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 «Ҳунарли хор бўлмайди».
15.10 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.00 «Саҳнада 50 йил». Арутюн Акопян.
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 «Халқ ижодиёти» студияси таништиради: «Гўзалликка таъзим қиламан».
18.50 Телеэкранда биринчи марта. «Шакти». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1 ва 2-сериялар.
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.50 Катталар учун мультфильм.
22.00 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Германиядан кўрсатилади.
23.00 Янгиликлар.
23.20 Валентина Готовцева дўстларини таклиф этади.
00.20 «Видеодром».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Хайрли тонг!».
7.55 «Том». Ҳужжатли фильм.
8.15 Мульти-пульти.
8.25 «Фольклор».
8.55 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
9.25 «03» кўрсатуви.
9.55 «Ати-бати...».
10.25 Кипрас Мажейка. «Кичик Европадан репортажлар».
10.55 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.

*

11.55—15.55

«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

11.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
12.05 Ҳиндистон Республикаси мустақиллиги куни.
13.05 Шарқ оҳанглари.
13.50 «Манбалар».
14.35 «Дўстлик маршрутлари бўйлаб».
15.05 «Ўзбекистон ташқи иқтисодий бозорда».
15.40 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.55 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плащ».
16.45 «Ҳар бир кун байрам».
16.55 «Табиат ёдгорликлари». Телефильм.
17.25 Спорт кўрсатуви.
17.30 Си-Би-Эс кинотеатри. «Юпқа муз». Бадиий фильм (АҚШ).

*

19.10—21.20

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Экзотика».
22.25 «А» программаси.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет. Буюртма Г — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси хузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6